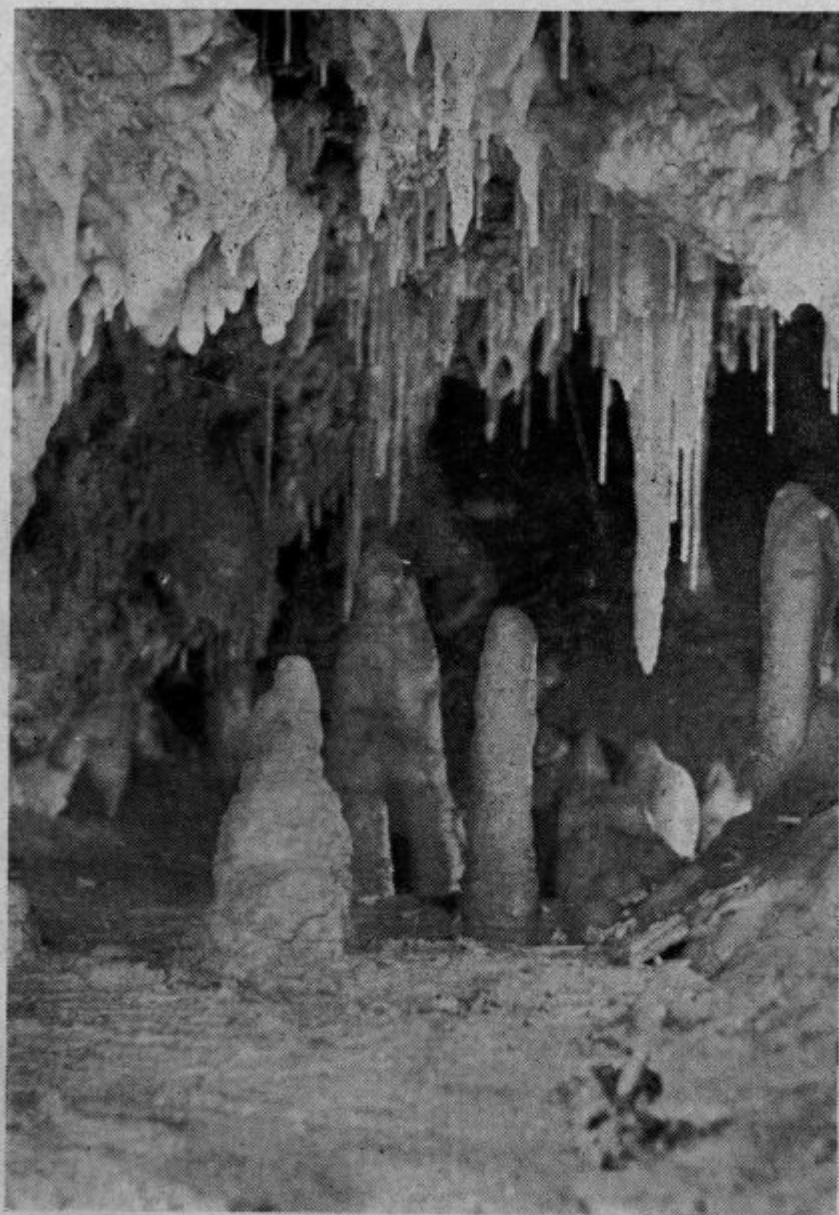

1962 št. 1-4, Interdrom K...
6. dan, Spodnja!

IDRIJSKI RAZGLEDI

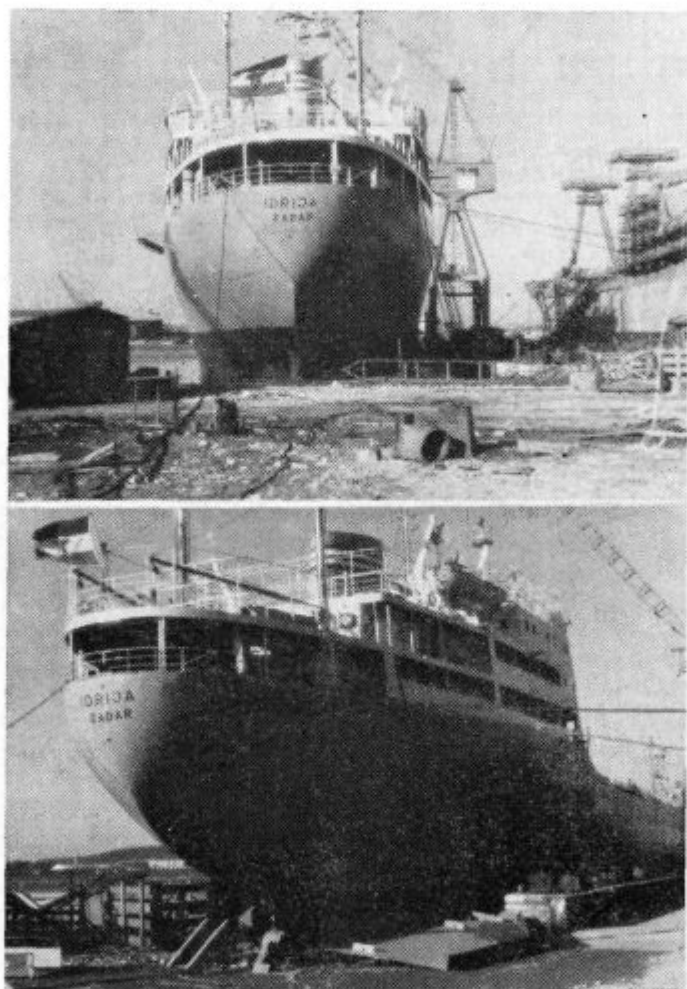

IDRIJSKI RAZGLEDI

VII. LETO

31. MARCA 1962

ST. 1

Srečno »Idrija«

Pula — 7. januarja 1962

P 489 / 4. 1962.

P 1185 / 1967

Izdaja Mestni muzej v Idriji — Uredniški odbor: Lado Božič, inž. Ivan Gantar, Anton Rems, Anica Munda, Cveto Sulgaj, inž. Dušan Pirih, Jurij Bavdaž, Jože Rozman, Stanko Lužnik, Drago Erjavec, Stanko Murovec — Odgovorni urednik Srečko Logar — Izhaja vsake tri mesece — Celoletna naročnina 200 din, za inozemstvo 300 din — Naslov: »Idrijski razgledi«, Idrija, poštni predal 11, telefon: Idrija 35, tekoči račun pri Komunalni banki Idrija št. 608-13/2-108, telegrami: Idrija muzej — Tiska tiskarna Časopisno založniškega podjetja »Primorski tisk« Koper

SREČNO »IDRIJA«!

7. januarja letošnjega leta smo pohiteli v naš Pulj, da bi prisostvovali svečani predaji nove tovorne ladje »Idrija« v upravljanje kolektivu Tankerske plovbe v Zadru.

Meseca aprila bo preteklo leto, odkar smo prisostvovali splavitbi njenega ogrodja — konta. Splavitev je bila prav tako v ladjedelnici Uljanik v Pulju. Dva svečana akta — toda v različnih fazah gradnje. Lani železno konto, letos nova moderna prekoceanka. Lani slavje celotnega kolektiva ladjedelnice, letos ožje slavje posadke nove ladje.

Ceremonija je potekala na gornji palubi ladje. Direktor ladjedelnice »Uljanik« je v kratkih besedah predal novo ladjo direktorju podjetja Tankerska plovba v Zadru. Sledila je zahvala, nato pa izročitev ladje v upravljanje posadki. Ladjo je prevzel komandant posadke. Ko je prevzel tudi dokumentacijo, se je lepo zahvalil.

Nato je v imenu idrijskega mesta in rudnika spregovoril predsednik občinskega ljudskega odbora Lado Božič takole:

Tovariši in tovarišice!

Ob današnjem svečanem trenutku, ko slavimo dograditev in izročitev tankerja »Idrija« v roke kolektiva Tankerske plovbe v Zadru, prinašamo iz osrčja naših zasneženih gora najlepše in pristrčne pozdrave naših delovnih ljudi idrijske komune in najboljšje želje za uspešno premagovanje bodočih nalog in težav, za uspehe in napredek tako kolektivov ladjedelnice »Uljanik« v Pulju kakor Tankerske plovbe v Zadru in vsega prebivalstva ob našem sinjem Jadranu.

Te misli in želje vežejo delovne ljudi naših dežel in jih iz leta v leto bolj jeklenijo in razširjajo. Iz njih se porajajo skupno delo in skupne delovne zmage, kakor je ta, katere priče smo danes tu in katera naj še krepkeje poveže delovnega človeka tu ob morju in mornarja na morju z našim delavcem tam v hribih, na prelomnici alpskega in kraškega sveta. Te vezi naj ju zvarijo ob mogočnih bokih naše nove skupne ladje z imenom našega najstarejšega rudarskega mesta in nje-govega rudnika živega srebra.

Zato smo ob tem slavlju srečni, zadovoljni in ponosni, da je ladja, naše skupno novo bogastvo, zgrajena in da jo izročamo našim vrlim dalmatinskim mornarjem.

Po širnih morjih in številnih pristaniščih se bo pojavljalo ime našega mesta in dokazovalo, da v njem živi naš rudar, ki v novih socialističnih pogojih svojega življenja koplje rudo in topi živo srebro v korist celotne naše socialistične družbe.

Toda ne samo to. Prav tako kakor vse naše ladje, bo tudi »Idrija« povezovala naše kraje s tujimi kraji, našo državo z drugimi državami, naše ljudstvo z drugimi ljudstvi sveta. Vseposvobod bo izražala težnjo, misel in borbo za mir, za miroljubno sožitje vseh narodov sveta in za splošni in vsestranski napredek vseh ljudstev na svetu, za njihovo svobodo in lepše življenje.

Kot nosilci takih idej jo bomo v duhu spremljali na njenih potovanjih po svetu, v katerem bo prevažala razne materialne dobrine in opravljala zamenjave med različnimi tržišči. Spremljali bomo delo in življenje njene posadke in ji vedno želeli najboljše. Toda naša vez naj bo tudi stvarna. Tako z dopisovanji, preko radia in z medsebojnimi obiski. Take niti naj se navežejo s kolektivom našega rudnika in drugih gospodarskih organizacij, prav posebno pa z našo šolsko in pošolsko mladino. Prav posadka te naše ladje naj zbudi mladini vsestransko zanimanje za življenje v svetu, predvsem pa za življenje naših mornarjev in našega obmorskega prebivalstva.

S takimi nameni in ciljem prinašamo in izročamo posadki skromna darila, ki naj ustvarijo s svojo vsebino sliko in predstavo o naših krajih in ljudeh, ki so jih pripravili. Taki so naši kraji, tak je bil pravljichen začetek našega rudnika, tak je danes, taki so naši spomeniki NOB na področju občine, kjer je bila zlomljena zadnja sovražna ofenziva v Slovenskem Primorju, take so naše čipke, znane po vsem svetu. Iz vsega tega pa izžareva duša našega človeka, našega delavca in rudarja, naše mladine in naših žena, ki so izvezle te čipke in jih poklanjajo vam, našim mornarjem. Vse to vas bo spremljalo na daljnih potovanjih in vaše misli bodo plavale tja do naših Alp in se ustavljale na grebenih naših gora in gozdov. In od tu pa bo sluten odmev udarcev kladiv in lopat izpod zemlje, odmev ropotanja kleklnov, s katerimi vežejo naše žene čipke, odmev prešernega smeha naše mladine, udarcev sekir v naših gozdovih in klicev s polja naših kmetijskih prebivalcev.

Tako bomo čutili, da smo eno, da živimo eno in isto skupno življenje, čeprav daleč daleč narazen. In pri delu in skupnem prizadevanju za našo lepo stvar nam bo prijetno.

Zato smelo in veselo na pot, na delo v življenje.

Draga naša, srečno pluj po svetu in srečno se vračaj!

Naši posadki pa prav tako mnogo sreče, uspehov, zadovoljstva, predvsem pa zdravja.

Z mislijo na nas vse in na celotno našo družbo pa jadrajte po svetu in vedno in posod naj vas spremlja naš rudarski pozdrav

SREČNO!

Po ceremoniji so bili gostje in posadka povabljeni na zakusko v ladijske salone.

Ko smo vstopili v salon, smo stali pred pravo razstavo naših daril posadki in ladji. Naj jih navedemo: slika »Škafar«, delo Janka Trošta, ruda jeklenka z jamšarico in stekleničica Hg, knjige Ivana Mohoriča »Rudnik živega srebra v Idriji«, čipke in štirinajst vokvirjenih in povečanih fotografij mesta, rudniških naprav in spomenikov NOB. Po zakuski in prisrčnem pomenku s člani posadke smo si nato v spremstvu komandanta ladje ogledali plavajočo hišo. Videli smo prav vse prostore od dna ladje, kjer so mogočni in moderni stroji, do poveljniškega mostu. Težko je opisati vse prostore od skladišč, hladilnikov, kuhinje, spalnic mornarjev in oficirjev. Tudi dve kabini za potnike ima ladja, dalje salone in delovne sobe oficirjev — do poveljniškega mostu. Vse je najmodernejše, izdelano po najnovejših ugotovitvah ladijskih tehnikov in znanosti. Tu je cela vrsta najmodernejših strojev v jedru ladje ter aparatov, potrebnih za plovbo v vseh časih dneva in v vseh vremenskih razmerah. Ogledali smo

si tudi globoka skladišča, kamor lahko shranijo na tisoče ton tovora v razsutem stanju.

Tudi to je zanimivo, da je ladja lahko na morju celih osemdeset dni. Toliko kapacitete imajo namreč skladišča za hrano, rezervoarji za vodo in tanki za kurivo.

Ladja ima nosilnost 18.400 ton. Dolga je 173,54 m, široka 22,10 m, visoka 12,64 m, njena gaz znaša 9 m, hitrost pa 15 vozlov. Torej pravi kolos.

Njena posadka šteje 42 članov in ima kot ekonomska enota svoj organ družbenega upravljanja; upravlja z ladjo, katere vrednost znaša štiri milijarde dinarjev. Kolektiv ima svojo sindikalno organizacijo in organizacijo Zveze komunistov.

Sproščeno in toplo je potekal naš pogovor, med katerim se je razvilo v vseh prostorih ladje rajanje. Oglasila se je harmonika ter pomorska pesem. Čas je hitro minil. Poslovili smo se in še enkrat želeli posadki ter ladji srečno pot preko oceanov, na katero je krenila naslednja sredo.

Slavju so prisostvovali v delegaciji: inž. Ciril Prohinar, direktor rudnika, Franc Mohorič, predsednik upravnega odbora, Tone Troha, namestnik predsednika delavskega sveta rudnika, Franc Petrič, sekretar občinskega komiteja ZKS, Janko Lukan, republiški poslanec zbora proizvajalcev, in Lado Božič, predsednik občinskega ljudskega odbora.

Jože Čar:

Naši jamarji v letu 1961

Tradicija je že, da se vsako leto pomenu o bolj ali manj uspešnih jamarskih akcijah v preteklem letu. Čas je prišel, da napravimo obračun tudi za leto 1961.

Smo zadovoljni z jamarskim delom? Smo in nismo! Saj smo vendar napravili 17 akcij in pri tem izmerili na novo 20 jam in nekaj brezen ter pregledali še 9 drugih jam. Skupaj torej 29 objektov. Le z načinom dela ne moremo biti več zadovoljni.

Oglejmo si najprej na novo izmerjene objekte.

Ste morda že hodili iz Godoviča preko Dola v Lome, ali pa ste raje zavili proti Novemu svetu? Kdor pozna to ozemlje, je verjetno opazil razdrapan teren, ki ga narava skrbno prekriva z lepimi jelovimi gozdovi, kakor bi hotela skriti rane v zemeljski površini. Zato je včasih prav težko najti jamo ali brezno.

Spominjam se, da je bil čudovit dan, ko smo hodili po tem terenu. Opojno dišeči gozdni hlad nas je omamil, tako smo kar pozabili

na svojo nalogo. Debatirali smo o tem in onem in se končno le lotili dela. Ni nam bilo žal. Enajst metrov globoko in okrog 20 m dolgo »Jožetovo brezno«, kat. št. 2210, nas je lepo presenetilo. Rov je izredno lepo zasigan in tudi kapnikov ne manjka.

Nadaljevali smo potepanje po gozdu in se ustavili v »Velikem Randičevem breznu«, naša kat. št. 107. Brez premisleka smo ga začeli raziskovati. Velik vhod se podaljša v navpičen jašek do globine 20 m. Od tu se vleče do globine 28 m velik podor. Nič posebnega nismo odkrili v njem.

Svečano, tiho smo se odpravili k naslednji jami, da ne bi motili gozdnega miru. Med potjo nas je komaj za minut zadržalo delo v »Jami ob cesti«, naša kat. št. 108. Geneza jame je preprosta: 8,5 m dolga lezika, ki se neprehodno konča.

Prav tako je na koncu neprehodno tudi zanimivejše »Vodeno brezno«, naša kat. št. 109. Ko smo stali v globini 33 m pred neprehodno razpoko in slišali z druge strani cur-

ljanje vode, nismo bili zadovoljni, ker nismo mogli dalje. Kaj neki se skriva na drugi strani? Verjetno ne bomo nikdar zvedeli.

Od tu smo se odpravili v Novi svet, kjer pa nam sreča ni bila naklonjena. Raziskovanje je potekalo brez presenečenj.

Dvanajst metrov globoko »Vrčkovo brezno«, naša kat. št. 111, je bilo nekoč požiralnik, danes je popolnoma suho. Podobno, le da ima v notranjosti lepo razvite ostre korozijske nože, je »Vitezovo brezno«, naša kat. št. 110. Doseže globino 8 metrov.

Nenadoma smo se znašli pred nevidnim vhodom v Brezno na Plesu, naša kat. št. 112. »Neviden« pravimo zato, ker je vhod obložen s kamenjem. Po pripovedovanju je nekoč padel v brezno konj. To je bil tudi povod, da so vhod zasuli. Ko smo odstranili kamenje, smo ugotovili globino okrog 20 do 25 m. Zaradi neprestanega posipanja kamenja se v brezno nismo spustili. Nismo hoteli tvegati glav.

Lansko pomlad smo se oglasili v Čekovniku. Vedeli smo, da tu ne bomo našli večjih jam, ker jih nismo smeli pričakovati. Ozemlje v glavnem sestavljajo močno zdrobljeni in slabo topni dolomiti. V dolomitu je nastala 12 m dolga in 6 m visoka jama »V Blažkovih robah«, naša kat. št. 113. Dvorana je toliko nagnjena, da voda lahko odteka.

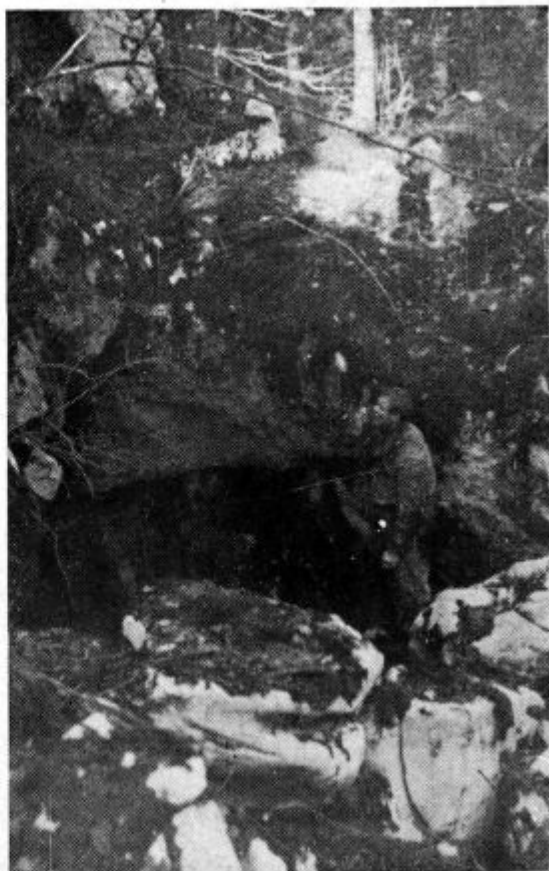
Naslednji objekt, ki smo ga tu izmerili, je 14 m globoko »Miklavcovo brezno«, naša kat. št. 114. Konča se z nanosnim zasutjem.

Iz Čekovnika ni daleč na Vojsko in Vojsčico, kjer smo izmerili tri zanimive objekte. Brezno pod Medvedom, kat. št. 1784, smo prvič obiskali že 1959, vendar ga nismo merili. Naslednje leto smo ga izmerili in kasneje podatke izgubili, tako da z načrtom spet ni bilo nič. No, lansko leto smo ga ponovno slikali in napravili načrt. Impozanten vhod nas vedno znova preseneti. Celotno tektonsko brezno je nastalo na veliki tektonski razpoki, ki jo lahko zasledujemo do konca.

Naslednji dve jami imata podobni imeni. Prva je Pavletova kamra, kat. št. 116, in Zarobarska kamra, naša kat. št. 117. Tudi nastanek imata podoben. Obe sta nastali v leziki, le Zarobarsko kamro preseka dve tektonski razpoki in je na teh mestih višja, dvigne se celo v kamen. Pavletova jama je služila med zadnjo vojno kot bunker. Majhen vhod so lahko maskirali z vejevjem. Nihče ni slutil, da se za njim skriva 4 krat 6 metrov velika dvoranica, visoka pa tri metre.

S temi objekti smo zaključili prvo fazo raziskovanja Vojskarske planote. Samo s topografskimi merjenji seveda še zdaleč nismo rešili vseh zanimivih pojavov tega področja.

Z Vojskarske planote smo se odpravili v sončne Krniške bregove. Tu smo delo ko-

Za spust v globino se je treba temeljito pripraviti

maž začeli, vendar se nam že odpira bogato področje.

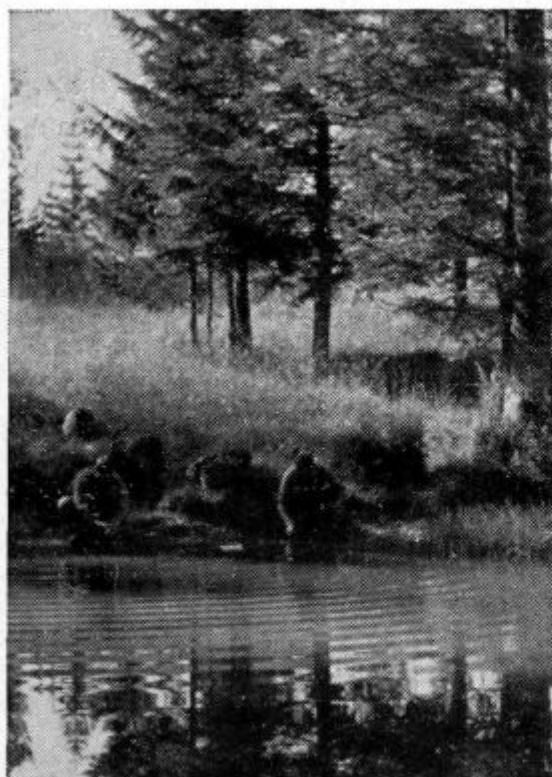
Prvi objekt je bila Jama na Jelenku, naša kat. št. 123. Jama ima zelo skromno dolžino 9 metrov.

Prijetno presenečenje je napravila 20 metrov dolga Jama v Peklu, naša kat. št. 118. Prav posebno je zanimiva zato, ker je vodna jama. Aktivne jame nam mnogo več povedo kot jame, ki so v procesu staranja.

V bližini smo si ogledali še 14 metrov dolg Bunker v Peklu, naša kat. št. 125.

Ko smo se peš potikali sem in tja po Krnicah, smo se v veliko veselje naših fotografov ustavili ob »strahotno fotogeničnem« jezercu. To so bile namreč besede naših fotografov in bil sem priča težavnemu nastanku nekaj posnetkov. Ta zadeva pa ni bila tako enostavna: fotograf je potreboval celo vrsto asistentov. Ko smo si tako nabrali potrpežljivosti, smo izmerili še Kovačkovo jamo, naša kat. št. 119. Po rovu smo prodrli kakih 30 metrov, sicer pa jama nima nikakih posebnosti.

Ob povratku smo se ustavili v Spodnji Kanomlji ter si podrobno ogledali Bruhalnik

V Krnicah je le malo vode, zato je jezerce privabilo naše jamarje

v Spodnji Kanomlji, naša kat. št. 115. Že takoj v začetku se rov razdeli v dva dela, ki se na koncu združita v breznu, zalitem z vodo. Voda odteka po teh rovih samo ob deževju, drugače pa si je že izdolbla nižji odtok.

Proti koncu leta smo skočili še na Cerkljansko. Znano jamo Kamenšek, kat. št. 1632, so že pred leti merili člani inštituta iz Postojne, toda prišli so samo do sifona. Naši jamarji so hoteli na vsak način priti do konca, zato so počakali na izredno suho vreme, in ko je bil vodni sifon popolnoma suh, so prodrli po tektonski razpoki 50 metrov daleč. Vhod v jamo se odpira na levem bregu Cerknice južno od Cerkna pod hribom Baba.

Omeniti moram še dve jami, ki smo ju izmerili, čeprav je prva nepomembna Lisičja

luknja, naša kat. št. 121, v Špiku nad Grapo pri Idriji. Druga pa je znana Ledinska jama, naša kat. št. 120, ki pa še ni bila točno izmerjena in so o njej obstajale le netočne skice. Brez dvoma je to ena naših najlepših in najpomembnejših jam. Ko bo izdelan natančen načrt, bomo lahko o njej kaj več povedali.

Poleg omenjenih jam in brezen smo dokončno izmerili tudi našo stoto jamo Tomincevo brezno, kat. št. 2202, ter požiralnik pri Grogu, kat. št. 2193. O tej akciji pa smo natančneje poročali že v lanskem letniku.

Pomembno je bilo tudi delo v Ravenski jami, ki smo jo obiskali kar štirikrat. Trikrat smo v jami fotografirali, enkrat pa odkopavali in odkrili novo dvoranico. Tudi o tem smo že podrobno poročali v lanskem letniku.

Če bi se hotel držati tradicionalnega načina poročanja, bi dodal še nekaj pohvalnih in spodbudnih besed in poročilo bi bilo uspešno končano. Že v začetku pa sem omenil, da smo s številom raziskanih jam zadovoljni. Nismo pa zadovoljni z načinom našega dela. Delovna skupina jamarjev je v glavnem sestavljena iz dijakov naše gimnazije, kar je zelo razveseljivo. Toda pri našem lanskem delu so se pojavili odmiki od poti, po kateri bi morali nujno hoditi. Težave, ki jih imamo, so tako velike, da moram že sedaj nanje opozoriti naše mlade jamarje. Dijaki prihajajo k jamarjem iz različnih nagibov, največ pa zato, ker jih zanima kras s svojstvenimi problemi; nekdo morda tudi zato, ker je jamarstvo lep šport, ali pa zato, ker je naše delo tudi svojevrstna pustolovščina. Zavedati pa se je treba, da je jamarstvo predvsem znanstvena panoga in šele nato šport. O pustolovščini niti ne govorim. Paziti moramo namreč, da se nam jamarstvo ne izrodi v neplodno divjanje po terenu brez vseh znanstvenih ciljev. Razveseljivo je, da nam volje do dela ne manjka. Volja pa je osnova vsakemu uspehu. Naš program za leto 1962 je kar obsežen in bo zahteval mnogo naporov. Prepričan sem, da ga bomo jamarji vestno izpolnili.

Martin Likar:

Kulturno delovanje v socialdemokratičnih organizacijah

Šabčev pevski zbor

Leta 1901 je bil ustanovljen »Fantovski pevski klub« pod vodstvom učitelja in pevovodje Avgušтина Šabca. Štel je 15 pevcev, včasih pa tudi nekaj več. Deloval je do leta 1909 in je imel popolnoma fantovsko dru-

žabni značaj. Glasovi so bili zelo dobri in pri svojih pevskih nastopih je žel navdušeno priznanje. Pevske vaje so bile v telovadnici osnovne šole. Seveda pa ni mogel nastopati s samostojnimi prireditvami, ker je lahko

dobil dovoljenje za javni nastop samo pod okriljem kakega društva ali če je bil povabljen k sodelovanju na kaki veselici. Tako so sodelovali največ pri raznih društvenih ali rokodelskih veselicah pa tudi pri gasilcih. Nastopil je ob desetletnici Občnega konsumnega društva dne 21. junija 1908 in žel veliko priznanje. Dne 24. maja 1908 je nastopil na veselici godbenega kluba Unije rudarjev v gostilni Matevža Murovca, kjer se je zbralo mnogo občinstva. Septembra 1908 so priredili podgorski fantje in dekleta javno veselico v Ljubevču in Šabčev zbor nam je prepeval, da je bilo veselje. Sicer je pa zbor prepeval tudi vsako nedeljo od 10. do 12. ure v gostilni pri Mihju Štravsu. Spominjam se, da so fantje

neko nedeljo sedeli za mizo zelo čemerni in gostje so se spraševali, čemu ne pojejo. Nekdo izmed gostov je na tihem povedal sosedu, da imajo verjetno suha grla in kmalu je gostilničar postavil na mizo nekaj štefanov vina in že se je razlegla lepa pesem v veliko zadovoljstvo vseh prisotnih.

Med pevci je vedno vladala velika harmonija in tovarištvo in vsi smo imeli z njimi veliko zabavo.

Leta 1909 je Šabčev pevski klub prenehal z delovanjem, ker je njegov prvi tenorist Cvek, ki je bil steber zbora, odšel v Godovič. Poskušali so ga nadomestiti s tenoristom Janezom Jurjavčičem, ki pa ni mogel vzdržati in je kmalu odpovedal.

Fantovske skupine v Idriji

Star običaj je bil v Idriji, da so se fantje od 18. leta pa do odhoda k vojakom zbirali v fantovske skupine po rajonih odnosno po predmestjih: Brušarji, Prejnutarji, Podgorci, Cegovčani, Gasarji, Zagradarji, Graparji, Rižarji, Kalvinarji, Zemljarji itd. Največkrat so se zbrali na določenih mestih okoli 9. ure zvečer po dvakrat in tudi trikrat na teden. Prirejali so razne zabave. Včasih so kvartali ali kegljali, imeli svojevrstne vojaške vaje, največkrat pa so prepevali. Peli so navadno troglasno. Najprej je zapel najboljši tenorist, za njim pa so pritisnili še drugi tenorji in basi. Včasih so spravili skupaj prav dober pevski zbor, spomladi in poleti pa se je zgodilo, da se je združilo tudi več skupin, celo do sto fantov. Ob takih priložnostih se je dogajalo, da so se uvrstili v pojočo povorko, ki je šla po mestu, marsikdaj celo do Spodnje Idrije in nazaj. Skupine so imele navadno tudi svoj sedež v najbližji gostilni, kjer so najprej klepetale, nato pa zapele. Brušarji so se zbirali v gostilni »Šiška«, Prejnutarji pri Puharju, Podgorci in Ceglarji pri Firbarju, Gasarji zopet »V peklju« ali pri Kogejju, Zagradarji pri Štepičevki ali pri Marijanci v

Sekirici, Graparji pa v gostilni pod Grižami, Rižarji so se zadrževali pri Obidu, Prontarji pri Lipuščku, Kalvinarji in Zemljarji pri Grudnu na Zemlji. Tu je bilo tudi kegljišče, ki je bilo vedno zelo živahno in ga je vzdrževal rudnik.

Moja skupina je bila na Kalvinu. Ime tega predmestja je zanimivo, saj je ohranilo spomin na davno protestantsko dobo. V skupini sem sodeloval od leta 1908 do prve svetovne vojne. Peli smo razne narodne pesmi, včasih pa je prišel med nas tudi kak pevec Šabčevega kluba. Njegov član Janez Lampe nam je nekoč nasvetoval, da bi si izbrali pevovodjo Jožeta Čerina z Lenjštata, da bi nas vodil in bi potem lahko peli štiriglasno. Ta pa je postavil pogoj, da si moramo preskrbeti sobo, katero nam je dala na razpolago gostilničarka Makovič, računajoč, da bo pri tem tudi nekaj zaslužila.

Vojna vihra nas je nato razgnala na vse vetrove. Povojna doba pa je razmere v Idriji popolnoma spremenila. Spremenile so se tudi lepe navade in fantovske skupine se niso več obnovile.

Pevski klub Pleskovič

Naša fantovska skupina je imela 14 fantov in vsi smo bili posebno navdušeni za petje. Dne 22. novembra 1909 smo se bili zmenili z rudarjem Jožetom Čerinom, da bo prevzel naš pevski zbor in za ustanovitev smo določili gostilno pri Dimnikarju. Žal pa nas je pevovodja pustil na cedilu. Bil je zelo dober pevec in pevovodja, vendar mu je manjkala resnost. Ker je bil tudi dober glasbenik, nam je bilo še posebno žal. Odnehati pa vendar nismo hoteli. Naš prijatelj Leopold Jur-

man nam je tedaj svetoval, da bi prosili učitelja Rudolfa Pleskoviča. Zbrali smo delegacijo treh fantov, da bi poiskali učitelja, in srečo so imeli, da so ga našli pred rudniškim magazinom, kjer so mu pojasnili našo željo. Svetoval jim je, naj se fantje vključijo v kak pevski zbor. Pojasnili so mu, da tega nočemo, ker so vsi zbori politično pobarvani, mi pa hočemo ostati neodvisni. Takoj so se dogovorili: potreben je lokal, ki ga imamo pri Dimnikarju, in instrument, s katerim pa smo

imeli težave. Sprva si je pevovodja pomagal z violino, potem pa smo zvedeli, da ima profesor Bajželj majhen, a prav dober harmonij in da ga je pripravljen prodati. Naglo smo zbrali denar in že je imel naš zbor harmonij!

Zbor je naglo naraščal, ker so vedno pristopali novi člani. Hitro smo prebrodili začetne težave in hitro napredovali. Javno še nismo mogli nastopiti, vendar se nam je tudi za to ponudila priložnost: 1. maja 1910 je delavstvo priredilo veliko ljudsko veselico na Zemlji. Nastopili smo s prvo pesmijo »Lepa naša domovina«. Sprva smo imeli veliko tremo, ko pa smo videli, da so ljudje z nami zadovoljni, smo peli z vedno večjo samozavestjo. Navdušili smo se sami, navdušili pa smo tudi nekaj novih pevcev, ki so pristopili v zbor.

Dne 24. marca smo se odločili za samostojno veselico pri Črnem orlu. Peli smo »Dežela kranjska«, »V boj, v boj«, »Planinska roža«, »Zrinski-Frankopan«, »Zapuščena« in dodali celo enodejanko »Luna ga trka«. Prireditve nam je prav lepo uspela.

To nas je toliko navdušilo, da smo začeli razmišljati o mešanem zboru. Zbrali smo nekaj rudarskih deklet, med njimi so bile tudi odlične sopranistke kakor Hanca Kristanova. Zbor je naglo napredoval in že smo začeli prirejati samostojne koncerte v pivovarni pri Črnem orlu, kjer je bila velika obokana klet.

Končno smo prišli tako daleč, da smo se odločili za ustanovitev samostojnega pevskega društva. Sestavili smo pravila in oblast nam jih je potrdila. Ime smo mu dali »Samostojno pevsko društvo Svoboda«. Za geslo smo si izbrali »Ljubi svoj narod in čuvaj njegovo svobodo«. Klerikalcem ni bila všeč beseda »svoboda«, nekaterim socialnim demokratom pa se je zdelo naše geslo preveč nacionalno. Društvo smo ustanovili 1. maja 1911 in izvolili naslednji odbor: predsednik Anton Carl, tajnik Leopold Jurman, blagajnik Andrej Bevč, pevovodja Rudolf Pleskovič, arhivar Martin Likar ter odbornika Franc Žgavec in Engelbert Miglavč.

Novo društvo je postalo še bolj agilno; redno je prirejalo kulturne in zabavne prireditve, s čimer si je tudi gmotno opomoglo.

Pevski program je obsegal v glavnem tiste skladbe, ki so izhajale v »Novih akordih« in v izdajah Glasbene matice, skratka — vse pesmi, ki so bile dosegljive.

Kmalu so si fantje izmislili, da bi gojili tudi dramatiko. Za pomoč so prosili mene, čeprav sem se tej smeli misli nekoliko upiral, ker sem poznal težave. Naposled sem se moral vdati, postavil pa sem pogoje: absolutna disciplina in točnost pri vajah. Kar so obljubili, so tudi držali. Treba je bilo najti najprej prostor, kjer bi lahko igrali. Staro gledališče iz časov Marije Terezije je bilo ure-

jeno za shrambo gasilnega orodja, pri Didiču so imeli dvorano okupirano klerikalci, čitalniški oder pa so uporabljala liberalna društva. Ostala nam je samo še dvorana pri Črnem orlu. Tu pa nismo mgoli postaviti stalnega odra, čeprav se je dvorana uporabljala za razne prireditve in veselice. Napravil sem načrt za zložljiv oder in fantje so se takoj lotili dela. Znan narodnjak Gruden nam je dal na kredit les in fantje so naglo postavili ogrodje. Treba je bilo napraviti še kulise, in tudi to je bilo kmalu rešeno. Naslikal nam jih je neki slikar Seljak iz Podmelca, pa tudi vsi ostali smo pomagali. Najprej smo naštu-dirali narodno igro »Na Osojah«. Za naš nastop je vladalo v mestu veliko zanimanje, posebno še, ker je takrat še vedno veljalo načelo, da se državni uradniki ne smejo družiti s preprostimi delavci.

Igra je prav lepo uspela in občinstvo je bilo zadovoljno. Fantje in dekleta so dobili še večje veselje in že smo začeli študirati »Rokovnjače«. Igra je bila vezana s pevsкими točkami in morali smo nekaj ukreniti. Rabili smo vsaj skromen orkester. Rudniški nameščenec Jože Ferjančič je imel majhen diletantski orkester, ki je bil kar dober. Pridobili smo ga za sodelovanje. Klavirske izvlečke v igri sem kar sam instrumentiral za orkester. Čitalničarji so gledali zelo skeptično na naše priprave in so nam na tihem zavidali. Dvorana je bila nabito polna, igra pa nam je uspela nad vse pričakovanje. Fantje in dekleta so bili naravnost navdušeni. Janko Žagar je že začel pripravljati »Desetega brata«, ki je prav tako uspel, in igra se je vrstila za igro. Pri tem pa nismo zanemarili zborovskega petja. Gojili smo koncertno petje, pri katerem je kot solistka nastopala tudi Hanca Kristanova. Kmalu smo kupili od Dragotina Lapajneteta klavir. V redu smo odplačevali dolgove, s čimer smo si ustvarili tudi pogoje za kredite, če smo rabili kaj novega.

Težave pa mi je začelo delati moje rudniško ravnateljstvo, posebno še, ker sem na občinski seji javno nastopil proti rudniškemu predstojniku Billeku, kar mi je prineslo tudi disciplinsko preiskavo, ki je trajala točno eno leto, vendar se je končala meni v korist. Tega mi predstojnik ni mogel odpustiti, v gonji proti meni pa so mu zvesto pomagali vsi klerikalci. Naše društvo so razvpili za revolucionarno. Prišlo je tako daleč, da mi je grozil odpust iz službe, če ne opustim sodelovanja v društvu. Ugibali smo, kaj naj ukrenemo in končno smo se odločili, da prekrstimo društvo v »Samostojno pevsko društvo Idrija«.

Ko smo delovali še kot »Svoboda«, je izbruhnila balkanska vojna. V Idriji je v vseh naprednih krogih zavladalo veliko navdušenje za Srbe, Bolgare in Črnogorce. Zbirali so

se prispevki za balkanski Rdeči križ. Tudi naše društvo je sklenilo, da priredi v njegovo korist igro »Legionarji«. Romanco, ki se poje v nekem dejanju te igre, smo zamenjali s pesmijo »Što čutiš, Srbije tužni«. Rdečemu križu smo lahko oddali prav lep izkupiček.

Takrat sem bil predsednik društva. Čez nekaj dni po navedeni prireditvi sem dobil povabilo, da se moram javiti pri okrajnem glavarju Eklu. Zagrozil mi je, da bo društvo razpustil, ker se ni točno držalo programa, ki smo ga javili okrajnemu glavarstvu; nisimo namreč navedli, da bomo zapeli zgoraj navedeno pesem. Tedaj smo že vedeli, da je postalo naše društvo oblasti trn v peti in da bodo iskali dlako v jajcu, da bi ga razpustili. Glavarju sem odgovoril, da lahko razpusti društvo, mi pa bomo ustanovili drugega.

Lado Božič:

Ugodna bilanca 1961

Lansko leto smo v idrijski komuni zaključili z zelo ugodno bilanco na področju investicijske dejavnosti. Rezultati so zadovoljivi tako v gospodarski dejavnosti kakor tudi na področju negospodarskih investicij ali, bolje rečeno, na področju vlaganj v družbeno raven.

V našem družbenem gospodarstvu vlaganje sredstev ne daje nikakega občutnega porastka narodnega dohodka, pač pa je njegov glavni namen, da utrdimo to, kar imamo. Šele potem naj bi nastopil trenutek, ko bi nova nadaljnja vlaganja pomenila nekaj več tudi v porastu narodnega dohodka.

Prav izrazit primer takega investiranja sta naši glavni podjetji Rudnik živega srebra in Lesna industrija.

Tako smo v rudniku lani zgradili in izročili svojemu namenu novo rotacijsko peč, ki je stala okoli pol milijarde dinarjev, proizvodnja živega srebra pa je ostala na isti ravni. Toda peč ni bila zgrajena zaman. Omogoča nam, da žgemo in izkoriščamo rudo s slabšo vsebino živega srebra. To je jasen dokaz, da pomeni peč utrditev stanja proizvodnje živega srebra ob današnjih pogojih. Glede na te pogoje je peč vsekakor pridobitev in odskočna deska za nadaljnji razvoj topilnice (druga peč) in s tem za ustvaritev pogojev za večjo proizvodnjo živega srebra.

Nova peč je bila svečano izročena svojemu namenu 27. aprila 1961 ob sodelovanju skoraj vseh meščanov in nekaterih gostov.

Drugi naš gospodarski objekt je Lesna industrija. Da bi izboljšali proizvodni proces, smo se lotili gradnje novih in sodobnih prostorov v Spodnji Kanomlji. Lani je bilo vlo-

Ostalo je samo pri grožnji, mi pa smo vedeli, da bomo morali biti pri našem delu zelo previdni in tudi to je bil eden izmed vzrokov, da smo društvo preimenovali.

Društvo se je tudi pod novim imenom prav lepo razvijalo v isti smeri in z enakimi cilji. Samo v letu 1912 smo imeli 12 večjih prireditev z igrami, petjem in veselicami. Leta 1913 je bilo 6 večjih prireditev, leta 1914 še 4 prireditve. Še junija je naš zbor sodeloval v rudniškem gledališču na proslavi 500-letnice ustoličenja koroških vojvod.

Leta 1914 so se začele naše vrste redčiti. Leta 1915 sem bil tudi jaz vpoklican k vojakom in društvo je popolnoma zaspalo.

Po vojni pa ni bilo obnovljeno, ker se tudi pevovodja Pleskovič ni več vrnil v Idrijo.

ženo v gradnjo 60 milijonov din. Celotna investicija pa bo znašala okrog 300 milijonov, brez žage, za katero bo potrebnih nadaljnjih 50 milijonov din. Proizvodnja v novem objektu naj bi stekla 1. maja 1963, če ne bodo vskočile nove ovire.

V tovarni elektrotermičnih aparatov v Cerknem so bile lansko leto vložene le manjše investicije. Eta naj bi prišla v ospredje investicijskih vlaganj že naslednja leta, posebno pa v letu 1963, ko bo preseljena Elektro gospodarska šola.

Edini novi gospodarski objekt, ki smo ga zgradili po osvoboditvi, so delavnice Obrtnega podjetja Simplex, ki so bile svečano izročene v upravljanje kolektivu 24. decembra 1961. V nove delavnice je bilo vloženo 64 milijonov din.

Za mestnega potrošnika mleka in mlečnih izdelkov je velika pridobitev sodobna potrošna mlekarna, ki je bila svečano odprta prav isti dan, ko smo izročali svojemu namenu novo rotacijsko peč. Mesto je dobilo pasteurizirano mleko, maslo, smetano, jogurt in druge mlečne izdelke. Mlekarni se je kmalu nato pridružila nova, sodobna prodajalna mleka v mestu.

V mlekarno je bilo vloženih okrog 19 milijonov din.

Morda ne bo nekaj nenavadnega, če med našimi gospodarskimi investicijami omenimo tudi svojevrstni objekt, v katerega sicer nisimo vložili nobenih sredstev, nosi pa ime našega rudnika in mesta. To je tovarna ladja za razsuti material »Idrija«. Splavitev ladijskega korita je bila 16. aprila lani. Sveča-

nosti se je udeležila večja delegacija rudnika in mesta.

Na pol gospodarska organizacija je tudi lekarna, čeprav spada med zdravstvene ustanove. Zato pa jo uvrščamo v tem poročilu med gospodarsko in negospodarsko gradnjo. Novo lekarno smo svečano odprli 21. julija lanskega leta. Tudi oprema je nova. V lekarno smo skupno vložili 12 milijonov din.

Nadvse uspešna pa je bila naša dejavnost na področju življenjskega standarda.

Tu prav gotovo prednjači stanovanjska izgradnja. Lani je bilo dokončanih in vseljenih 64 novih stanovanj: 30-stanovanjski blok Kovačica, 20-stanovanjski objekt Prejnuta in 14-stanovanjski blok v Kosovelovi ulici, ki ima tudi dva poslovna prostora. Za te bloke je bilo lani vloženi 48 milijonov din.

V tem letu smo pričeli graditi nov 30-stanovanjski blok »Port Artur«, 16-stanovanjski objekt v Žabji vasi in nekaj stanovanj v središču mesta. Za ta dela je bilo potrebnih 59 milijonov din.

Za novo izgradnjo družinskih hiš in delavcem rudnika je sklad za zidanje stanovanjskih hiš izdal 28 milijonov din posojila.

Tudi za dokončanje stanovanjskih hiš v družbenem in privatnem sektorju je sklad izdal 9 milijonov din. Za dozidave v družbenem sektorju 31 milijonov ter za doplačila privatnikom 10 milijonov din.

Skupna sredstva, ki so bila lani vložena v stanovanjski fond, znašajo 190 milijonov dinarjev.

Drugi najvažnejši objekt življenjskega standarda v mestu je gradnja novega vodovoda. Vodovod gradimo že vrsto let. Kdaj bo dokončno zgrajen, ni mogoče prerokovati. Dela na vodovodu so se lani izvajala skoraj celo leto.

Glavni vodovod je bil položen od Zagoda do mostu čez Idrijco pri parku, v dolžini 2736 m, pri čemer je bilo izkopačnega 4516 m³ materiala. Pod zemljo je položenih 719 m litoželeznih, 1362 m azbestnih in 434 m brezšivnih cevi. Vgrajenih je bilo 103 komadov raznih fazonov, 8 hidrantov, 6 blatnikov, 3 avtomatski zračniki in 8 zasunov.

Pri vodnjaku pri Zagodu so bila izvršena preiskovalna dela in nabavljen material za filtre. Za rezervoar v Skrniku je bil izvršen izkop gradbene jame.

Celotna vrednost izvršenih del znaša 46 milijonov din. Za vodovod je bilo dano 44 milijonov din, za izkop gradbene jame za rezervoar milijon in za vodnjak tudi milijon din. Ako od skupne vsote odštejemo vrednost vodovodnih cevi, ki so bile plačane leta 1960 v vrednosti 13 milijonov, potem ugotovimo, da smo investirali v vodovod lansko leto 33 milijonov din.

Poleg teh del so bila izvršena tudi dela na vodovodu v Vodnikovi ulici do jaška Delo. Izkopanih je bilo 578 m jarka, kar je dalo 825 m³ materiala. Položenih je bilo 521 litoželeznih cevi, vgrajenih 57 komadov fazonov, 6 hidrantov in 4 zasuni. Vrednost teh del znaša skoraj 8 milijonov din.

S temi deli in priključki vodovoda za požarno varnost v novih delavnicah Simplexa je bila izvršena celotna rekonstrukcija glavnega vodovodnega omrežja spodnje cone mesta na levem bregu Idrijce.

Na novi vodovod je bilo v tem letu priključenih 21 hiš v Rožni in Prešernovi ulici. Vrednost teh del znaša nad milijon din. Skupno smo torej investirali v vodovod v letu 1960 nič manj kot 56 milijonov din.

Naslednji tudi važen objekt je bila rekonstrukcija in modernizacija republiške ceste od Godoviča do goriške meje v dolžini 2146 m. Nove trase ceste na tem področju je kar 50 odstotkov.

Izkopano je bilo 21.800 m³ zemlje, izruvanih je bilo 126 drevesnih panjev, konfinov je bilo napravljenih v dolžini 3470 m, odvodnih jarkov in cevni propustov iz cementa je bilo vloženi 518 m. Za utrditev ceste je bilo navoženih 3988 m³ kamnitega materiala in 7735 m³ mletega debelega gramoza. Za izkop usekov in cestnih temeljev je bilo potrebnih 6090 min.

Za asfaltacijo tega sektorja ceste je bilo potrebnih 64 ton bitumena in 434 m³ agregata, ki so ga pripeljali iz Razdrtega in Solkana.

Za vsa ta dela je bilo potrebnih 52.300 delovnih ur. Stroški za modernizacijo in asfaltacijo tega dela ceste znašajo 41 milijonov din. Stroške krijeta komuna in Republiška uprava za ceste, vsakdo v višini 50 %.

Na ozemlju logaške občine od Kalc proti Hotedrščici je bila položena protiprašna asfaltna prevleka v dolžini 2 km.

V mestu je bila položena tretja asfaltna prevleka v ulicah, ki so bile asfaltirane v prejšnjih letih. Na novo pa je bilo asfaltiranih tudi nekaj novih ulic. V tem letu je bilo v mestu asfaltiranih 50.000 m² ulic in poti.

Stroški za vsa ta dela so znašali 7 milijonov din.

V teku leta smo začeli regulirati potok Nikovo in urediti kanalizacijo na desnem bregu Nikove. Dolžina regulirane Nikove in urejene kanalizacije znaša 300 m. Skupni izdatki za ta dela znašajo 25 milijonov din.

Na podeželju so bila izvršena naslednja dela: končan je bil vodovod v vasi Trebenče. Začela so se dela na cesti Jesenica—Vrh križa, urejen vodovod v Godoviču, urejena grobišča padlih borcev v Črnem vrhu, Godoviču, Vrsniku in na Vojskem. Dalje so vaščani v Črnem vrhu pričeli urediti park sredi vasi,

Cerkljani so rušili in čistili ruševine sredi vasi in nadaljevali z obnovo. Za dela v Cerknem je bilo potrebnih okoli 3 milijone dinarjev. Večja ali manjša dela so bila opravljena tudi v drugih vaseh.

Manjša investicijska sredstva so bila vložena tudi v popravilo šolskih poslopij, v na-

bavo učil in opreme v šolah. Prav tako pa beležimo manjše investicije v zdravstvu in ostalih ustanovah ter gospodarskih organizacijah, izven tistih, ki smo jih navedli v tem članku.

Z uspehom investiranja v letu 1961 smo lahko zadovoljni.

Srečko Logar:

Anketa: Kaj naj najprej gradimo?

K pisanju tega članka so me pripravile govornice, ki se slišijo ob raznih prilikah in ob različnih razgovorih, da bo nujno potrebno čimprej zgraditi v Idriji delavski dom. Zamisel moramo vsekakor pozdraviti, vprašanje je samo, v kolikem času bo uresničena, ker se od druge strani zopet slišijo glasovi, da bomo nanj lahko čakali najmanj 20 let, ker bi verjetno stal okoli 150 milijonov din.

V tej zvezi pa stopa pred nas kopica vprašanj, ki so skupna zadeva vseh naših občanov, zato je prav, da se o njih pomenimo nekoliko bolj na široko. Ne bi bilo torej napačno, če bi o zadevi spregovorili razni forumi, pa tudi vsi občani.

Začnimo najprej z ugotovitvijo: ves čas po osvoboditvi nismo v pogledu gradenj v kulturne in družbene potrebe napravili prav nič, pač pa zamudili mnoge ugodne prilike, ko so bila na razpolago celo primerna sredstva, ali pa bi se jih bilo lahko dobilo.

Druga ugotovitev pa je, da smo tudi v stanovanjski izgradnji mnogo zaostali in da se šele zadnja leta ugodno razvija. Ta izgradnja mora obdržati vsaj dosedanji tempo, če ga ne bi bilo mogoče celo povečati.

Lani je naš muzej dal pobudo za ureditev klubskih prostorov v drugem nadstropju rudniškega magazina, ki leži sredi mesta. Tu je na razpolago 36 m dolg in 16 m širok prostor, v katerem bi lahko dobile zatočišče vse družbene organizacije. V prvem nadstropju je prazen mrtev prostor, kjer bi bilo mogoče urediti etažno centralno ogrevanje. Za to ureditev bi bilo potrebnih nekaj nad 10 milijonov. To pa je številka, o kateri se da že danes realno govoriti. Prostor naj bi se uredil enotno kot klub za vse družbene organizacije, vmesne pregraditve bi se uredile z zložljivimi stenami za seje in sestanke, ob stenah pa bi bile vdelane omare, kjer bi organizacije hranile svoj pisarniški material; za delo funkcionarjev pa bi se uredilo nekaj miz, ker ti ljudje tako opravljajo svoje delo doma ali v svojih uradih. Tu bi lahko imeli večje družabne prireditve, semkaj bi lahko preselili čitalnico Ljudske knjižnice, ki v sedanjih

prostorih tako nima več obstoja, tu bi lahko prirejali tudi razne občasne razstave, uredili javne televizijske ogleda itd. Tu bi se lahko tudi uredil interni bife z neobveznim naročilom — skratka, klub v pravem pomenu besede, ki bi mnogo pripomogel h gojitvi družabnega življenja, ki je v našem mestu skoraj izumrlo.

In kakšne so prednosti te zamisli? Z razumevanjem in skupnim delom bi jo lahko uresničili v nekaj mesecih in na delavski dom bi laže počakali.

V tej zvezi naj odgovorim še na vprašanje o rušenju tega objekta, ki še vedno straši po mestu. Bodimo si enkrat na jasnem! Kaj vse smo že podrli v Idriji, ker je podiranje pač najlažje! Podrli smo telovadnico za realko, začeli smo podirati vojašnico. In kaj smo potem imeli od tega? Samo ugotovitev, da smo bili zelo kratkovidni! Tudi magazin se da podreti. Kam bomo pa dali »Izbiro«, ki ima v njem prav čedne prostore in tudi zasilna skladišča? Kam bomo dali delavnico Vajenske šole? Ta prostor pa bi lahko uporabili tudi za kako donosno gospodarsko delavnost, na primer za preparatorsko delavnico ali za knjigovoznico, ko smo že tiskarno, o kateri smo nekoč resno govorili, definitivno zamudili. Stavba pa je tudi zaščiten kot zgodovinski spomenik. Samo dve taki stavbi stojita še v Evropi — ena v Nemčiji, druga v Idriji. Samo dve stavbi imamo resno zaščiteni v Idriji: magazin in gledališče. Mislim, da smo lahko vsaj toliko kulturni, da za spomin na staro Idrijo ohranimo ti dve stavbi. Seveda ju je treba asanirati in jima dati neko koristno funkcijo, da ne bosta samo spomenika. Upam, da si ne bo kdo izmislil, da bi bilo potrebno podreti tudi grad, ki je še mnogo starejši! Ko pa bo enkrat imela Idrija preko 20.000 prebivalcev, kar seveda ne bo nikoli, ker za to nima pogojev, bomo pa porušili tudi magazin in gledališče. Gledališču smo dali praktično uporabo in danes imamo v njem kino. Magazin ima za sedaj samo pol praktične uporabe, zato ima tudi obupen zunanji videz, ki kviri središče mesta. Zato pa je

nujno, da mu damo še drugo praktično funkcijo in ga dokončno uredimo.

V Idriji imamo 7 šol, pa samo dve šolski stavbi. Toliko, kolikor smo jih imeli pred približno 50 leti. Vajenska in čipkarska šola se stiskata na gimnaziji, prav tako otroški vrtec, glasbena šola pa v gradu. Bomo gradili tudi kako šolo, ali se bomo raje držali politike odpravljanja šol, ki je po mojem mnenju popolnoma zgrešena? Poglejmo bližnjo preteklost: v našem mestu smo imeli Srednjo tehnično šolo z elektrotehničnim in rudarskim oddelkom. Vsaj rudarskega bi bili lahko obdržali, pa smo vse izgubili. Žensko obrtno šolo bi bili lahko vsaj združili s čipkarsko, pa bi še delovala. Nižjo rudarsko šolo smo odpravili, zato pa moramo sedaj prirejati mnogo dražje tečaje. Gozdarsko šolo smo oddali v Postojno, čeprav je imela v Idriji mnogo boljše pogoje za svoje delo. Letos se odselita Vajenska elektrotehnična šola in Elektrotehnična šola iz Cerčna v Novo Gorico. Tudi vajenski šoli pošteno zvoní. Če bi se bili zanjo resno zavzeli, bi danes imela svojo stavbo, kjer bi lahko domovala tudi čipkarska šola. Pa nismo hoteli! Podreti in odpraviti je še vedno najlažja rešitev. In kaj smo postavili namesto vsega, kar smo odpravili in podrli?

Mnenja sem, da bomo morali zgraditi tudi kako šolo. Še prej pa moramo zgraditi otroški vrtec, ker zamisli, da bi ga preselili v sedanji dijaški dom, ki se nam tako srečno prazni, ne moremo vzeti resno. Za vrtec smo že zbirali neka sredstva, pa smo gradnjo menda zopet odložili nekam v nedogled. Kaj pa glasbena šola? Ali bo večno domovala v zasilnih prostorih v gradu, ki so sicer namenjeni za muzej?

Kaj pa naš bazen? Ali bodo res imeli možnost za kopanje na prostem samo tisti, ki imajo avtomobile in si lahko privoščijo Belo? Upoštevati pa je vendar treba, da nas je v Idriji še mnogo, ki nimamo avtomobilov!

Pereče je tudi vprašanje telovadnice oziroma telovadnega doma. Pa tudi družbeno prehrano smo pustili popolnoma na strani.

Vse, kar sem navedel, bi bilo nujno, da zgradimo. Vsega pa še dolgo ne bomo mogli zgraditi. Zato moramo postaviti neki načrt in po njem nato sistematično graditi s sredstvi, ki nam bodo na razpolago.

Kot občan naše komune bi postavil naslednji gradbeni red:

1. klubski prostori v rudniškem magazinu,
2. plavalni bazen na prostoru, kjer je že jama,
3. otroški vrtec nekje sredi mesta,
4. vajenska šola skupno s čipkarsko šolo in morda tudi glasbena šola,
5. telovadni dom,
6. delavski dom.

Vrstni red bi se dalo tudi spremeniti, če bi lahko računali z milijoni kar na debelo. Vemo pa, da bomo morali z njimi računati prav na tanko. Prav zato se mi pa toliko bolj zdi, da je ta vrstni red utemeljen.

Članek je napisan samo kot uvodno navodilo za anketo, v kateri naj naši občani povedo svoje mnenje. Objavili bomo vsako mnenje. Časa imamo dovolj, ker prav gotovo ne bomo začeli še ničesar graditi prej, kot bo anketa zaključena. Če bodo problemi bolj osvetljeni od vseh strani, bo tudi odgovornim činiteljem lažje zadeti pravo. Sicer smo pa pri teh zadevah odgovorni činitelji vsi!

O B Č I N S K I L J U D S K I O D B O R

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR IDRİJA OKRAJ GORICA

Na podlagi 1. odstavka 46. člena Zakona o stanovanjskih razmerjih (Uradni list FLRJ števil 16/59 in 47/59) ter 27. člena Statuta občine Idrija je Občinski ljudski odbor Idrija na seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev dne 5. decembra 1961 sprejel naslednji

ODLOK

O PREDNOSTNEM REDU ODDAJANJA STANOVANJ, KI JIH ODDAJA STANOVANJSKI ORGAN OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA IDRİJA

1. člen

Stanovanjski organ Občinskega ljudskega odbora Idrija (oddelek za gospodarstvo Občinskega LO Idrija in Krajevni uradi Cerčno, Spodnja Idrija in Črni vrh) oddaja v uporabo prosta stanovanja, s katerimi razpolagajo na podlagi

veljavnih zakonskih predpisov po vrsti, nujnosti in upravičenosti posameznih oseb po stanovanju.

2. člen

Glede na določila predhodnega člena bo stanovanjski organ Občinskega LO Idrija oddajal stanovanja v uporabo po naslednjem splošnem prednostnem redu:

1. osebam, ki so ostale brez stanovanja zaradi elementarnih neugod;
2. osebam, ki jim grozi nevarnost za življenje zaradi razpadajočega stanja stavbe, v kateri stanujejo;
3. osebam, ki se morajo izseliti iz stanovanja v javnem interesu;
4. vojaškim vojnim invalidom in borcem NOB, ki niso v delovnem razmerju;
5. ostalim osebam, ki jim je stanovanje nujno potrebno.

Med osebami, navedenimi v gornjem prednostnem redu, imajo prednost osebe, ki imajo družino z otroki.

3. člen

Ta odlok stopi v veljavo z dnem objave v Uradnem glasilu okraja Gorica, uporablja pa se od 1. januarja 1962.

Številka: 04/7-39-86/1-61

Datum: 5. decembra 1961

Predsednik ObLO:

Lado Božič

Na podlagi 1., 2. in 3. člena temeljnega zakona o občinskih dokladi in o posebnem krajevnem prispevku (Uradni list FLRJ št. 19/55, 19/57, 55/57, 52/58 in 52/59) in 2. točke 27. člena statuta občine Idrija je Občinski ljudski odbor Idrija na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 25. decembra 1961 sprejel

ODLOK

O UVEDBI OBČINSKE DOKLADE NA DOHODKE OD KMETIJSTVA ZA LETO 1962

1. člen

V občini Idrija se uvede občinska doklada na dohodke od kmetijstva v višini od 6 % do 32 % katastrskega dohodka za leto 1962.

2. člen

Stopnje občinske doklade od kmetijstva so progresivne in razdeljene v 3 kategorije.

3. člen

Davčna osnova občinske doklade od kmetijstva je katastrski dohodek kmetijskih gospodarstev za leto 1961 in se obračunava po naslednjih stopnjah:

1. Za davčne zavezance iz katastrskih občin Cerknjo, Črni vrh, Dole, Idrija mesto, Jelični vrh, Labinje, Ledine, Lome, Planina, Spodnja Idrija, Spodnji Novaki in Vrsnik I.

če znaša letni katastrski dohodek iz kmetijstva in gozdov	se obračuna in plača občinska doklada po stopnji
nad din	do din

	30.000	10 %
30.000	50.000	11 %
50.000	80.000	12 %
80.000	120.000	13 %
120.000	160.000	15 %
160.000	200.000	17 %
200.000	250.000	20 %
250.000	300.000	22 %
300.000	400.000	24 %
400.000	500.000	26 %
500.000	600.000	29 %
600.000 dalje		32 %

2. Za davčne zavezance iz katastrskih občin Godovič, Gorje, Idrijski log, Orehek, Otalež (del), Police, Reka-Ravne, Spodnja Kanomlja, Srednja Kanomlja, Šebrelje in Zakriž.

če znaša letni katastrski dohodek iz kmetijstva in gozdov	se obračuna in plača občinska doklada po stopnji	
nad din	do din	
	30.000	8 %
30.000	50.000	9 %
50.000	80.000	10 %
80.000	120.000	11 %
120.000	160.000	13 %
160.000	200.000	15 %
200.000	250.000	18 %
250.000	300.000	20 %
300.000	400.000	22 %
400.000	500.000	24 %
500.000	600.000	27 %
600.000 dalje		30 %

3. Za davčne zavezance iz katastrskih občin Bukovo, Čekovnik, Gornja Kanomlja, Gornji Novaki, Idrijske Krnice, Javornik, Jesenica, Kanji dol, del k. o. Otalež za naselje Masore, Praprotno brdo, Vojsko in Zadlog:

če znaša letni katastrski dohodek iz kmetijstva in gozdov	se obračuna in plača občinska doklada po stopnji	
nad din	do din	
	30.000	6 %
30.000	50.000	7 %
50.000	80.000	8 %
80.000	120.000	9 %
120.000	160.000	11 %
160.000	200.000	13 %
200.000	250.000	16 %
250.000	300.000	19 %
300.000	400.000	21 %
400.000	500.000	23 %
500.000	600.000	26 %
600.000 dalje		29 %

4. člen

V primeru, da ima kmetijsko gospodarstvo zemljišče v več katastrskih občinah, se odmeri občinska doklada od skupnega dohodka celotnega gospodarstva po stopnjah, ki so določene za katastrsko občino, v katerih je sedež gospodarstva.

5. člen

Za izterjavo občinske doklade od kmetijstva se uporabljajo splošni predpisi o izterjavi dohodkov, proračunov in skladov. Kontrolo nad pobiranjem in obračunavanjem občinske doklade od kmetijstva opravlja Uprava za dohodke Občinskega LO Idrija.

6. člen

Svet za družbeni plan in finance Občinskega ljudskega odbora Idrija se pooblašča, da v upravičenih primerih lahko delno oprosti posamezne davčne zavezance plačila občinske doklade.

7. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem glasilu okraja Gorica, uporablja pa se od 1. januarja 1962.

Številka: 03/1-32-98/1-61

Datum: 25. decembra 1961

Predsednik ObLO:

Lado Božič

Na podlagi 1. in 2. člena temeljnega zakona o občinski dokladi in o posebnem krajevnem prispevku (Uradni list FLRJ številki 19/55, 19/57, 55/57, 52/58 in 52/59) ter 2. točke 27. člena statuta občine Idrija je Občinski ljudski odbor Idrija na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 25. decembra 1961 sprejel

ODLOK

O UVEDBI OBČINSKE DOKLADE NA DOHODKE OD SAMOSTOJNIH POKLICEV IN DRUGEGA PREMOŽENJA ZA LETO 1962 V OBČINI IDRIJA

1. člen

Na območju občine Idrija se pobira za leto 1962 občinska doklada od zavezancev dohodnine samostojnih poklicev in drugega premoženja.

2. člen

Zavezancem dohodnine samostojnih poklicev in drugega premoženja, izvzemši zavezancem za davek od dohodkov iz dopolnilnega delovnega razmerja in od honorarnega dela, se odmeri občinska doklada od davčne osnove, ki je podlaga za odmero dohodnine od samostojnih poklicev in drugega premoženja po naslednjih stopnjah:

1. Brivcem, frizerjem, čevljarjem, potočnim mlinarjem, brusarjem, pekarnikom, krojačem, šiviljam, pletiljam, veziljam, popravilcem nogavic, urarjem, dimnikarjem, knjigovozom, sodarjem, kovačem, livarjem, tesarjem, sedlarjem, zidarjem, strojarjem, pleskarjem, fotografom in ključavničarjem, vsem pod pogojem, da se bavijo z uslužnostnimi opravili in sicer:

Če znaša letna davčna osnova do 30.000 dinarjev, se odmeri in plača občinska doklada po stopnji, ki znaša 6%

nad din	do din	
30.000	50.000	7%
50.000	80.000	8%
80.000	120.000	9%
120.000 dalje		10%

2. Mizarjem, kleparjem, voznikom, zdravnikom, cerkvam in duhovnikom: če znaša letna davčna osnova do 30.000 dinarjev, 7%.

nad din	do din	
30.000	50.000	8%
50.000	80.000	9%
80.000	120.000	10%
120.000 dalje		11%

3. Mehanikarjem, sodavičarjem, slaščičarjem, žagam, veneciankam, zasebnim gostilnam, avtomobilskim prevoznikom in avtotaksijem: če znaša letna davčna osnova do 30.000 dinarjev, 8 odstotkov

nad din	do din	
30.000	50.000	9%
50.000	80.000	10%
80.000	120.000	11%
120.000	160.000	12%
160.000	200.000	13%
200.000 dalje		14%

4. Za vse ostale davčne zavezance dohodnine od samostojnih poklicev in drugega premoženja: če znaša letna davčna osnova 80.000 dinarjev, se odmeri in plača občinska doklada po stopnji, ki znaša 11%

nad din	do din	
80.000	120.000	12%
120.000	160.000	13%
160.000	200.000	14%
200.000	250.000	15%
250.000	300.000	16%
300.000	400.000	17%
400.000 dalje		18%

5. Od dohodnine-stanarine od zgradb se uvede občinska doklada in sicer:

a) za stavbe v centru mesta:

če znaša letni čisti dohodek	
do 30.000 din	7%
nad 30.000 do 50.000 din	8%
nad 50.000 din	9%

b) za stavbe po vaseh in izven okoliša mesta:

če znaša letni čisti dohodek	
do 30.000 din	6%
nad 30.000 do 50.000 din	7%
nad 50.000 din	8%

Od 50% najemne vrednosti poslovnih lokalov:

če znaša letni čisti dohodek	
do 30.000 din	5%
nad 30.000 do 50.000 din	6%
nad 50.000 din	7%

3. člen

Občinska doklada se odmerja in plačuje v gotovini istočasno in na isti račun kakor ustrezajoča dohodnina.

4. člen

Določbe prečiščenega besedila uredbe o dohodnini (Uradni list FLRJ številki 22/61) z vsemi spremembami in dopolnitvami, odloka o stopnjah dohodnine (Uradni list FLRJ številki 13/61) ter uredbe o prisilni izterjavi davkov in drugih proračunskih dohodkov (Uradni list FLRJ številki 33/53) se uporabljajo tudi za odmero in pobiranje občinske doklade.

5. člen

Davčne olajšave, ki so določene za dohodnino, veljajo tudi za občinsko doklado.

6. člen

Ta odlok začne veljati od dneva objave v Uradnem glasilu okraja Gorica, uporablja pa se od 1. januarja 1962.

Številka: 03/1-32-99/1-1961

Datum: 25. decembra 1961

Predsednik ObLO:
Lado Božič

Na podlagi I. in II. točke dela C tarife prometnega davka (Uradni list FLRJ št. 20/59, 21/59, 28/59, 45/59, 9/60 in 13/60) in določb odloka o maksimalnih stopnjah občinskega prometnega davka v okraju Gorica št. 02/3-32-17/7 je občinski ljudski odbor Idrija na seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev dne 25. decembra 1961 sprejel

ODLOK

O OBČINSKEM PROMETNEM DAVKU V OBČINI IDRİJA ZA LETO 1962 I. Splošne določbe

1. člen

Na območju občine Idrija se obravnava in plačuje občinski prometni davek, ki je predpisan s tarifo prometnega davka, Tarifa prometnega davka je sestavni del tega odloka.

2. člen

Uredba o prometnem davku (Uradni list FLRJ št. 55/53) z vsemi poznejšimi spremembami in dopolnitvami, navodilo za izvajanje uredbe o prometnem davku (Uradni list FLRJ št. 2/54) s poznejšimi spremembami in dopolnitvami, uredba o prisilni izterjavi davkov in drugih proračunskih dohodkov (Uradni list FLRJ št. 33/53 in 25/57), pravilnik o sestavljanju periodičnih obračunov in pobiranju davkov proračunov in skladov od gospodarskih organizacij (Uradni list FLRJ št. 24/59) in uredbe o kazenskih obrestih od nepravčasno vplačanih dohodkov proračunov in družbenih skladov (Uradni list FLRJ št. 41/59) veljajo smiselno tudi glede občinskega prometnega davka.

3. člen

Če gre za izvoz proizvodov, od katerih je bil plačan občinski prometni davek takrat, ko so bili izročeni v promet v državi, se izvozniku teh proizvodov ne vrne plačani davek.

4. člen

Tolmačenje za izvrševanje tega odloka izdaja Svet za družbeni plan in finance ObLO, za izvajanje tega odloka pa skrbi upravni organ, pristojen za finance.

5. člen

Ta odlok začne veljati od dneva objave v Uradnem glasilu okraja Gorica. Tega dne ne hajo veljati vsi dosedanji predpisi ObLO Idrija o občinskem prometnem davku.

II. Tarifa

Del A — Od prometa in storitev:

1. od prometa alkoholnih pijač, razen od prometa naravnih vin	20 %
2. od prometa naravnih vin	7 %
3. od vstopnic za javne prireditve	5 %
4. od plačil za reklame v kinematografih	5 %

Del B — Proizvodi:

Zasebni obrtniki in drugi zasebniki plačujejo od vseh proizvodov, ki jih proizvajajo in dajejo v promet, občinski davek od prometa po naslednjih stopnjah:

Stroka 116 — Predelava nekovinskih rud:

1. zidna in strešna opeka	3 %
2. izdelki iz cementa	10 %
3. izdelki iz mavca	8 %
4. vsi drugi izdelki	10 %

Stroka 117 — Predelava kovin:

1. kovinske peči, štedilniki in njihovi deli	10 %
2. vsi drugi izdelki	15 %

Stroka 120 — Kemična stroka:

1. vsi izdelki	15 %

Stroka 122 — Predelava lesa:

1. vsi izdelki	10 %

Stroka 123 — Predelava papirja:

1. vsi izdelki	10 %

Stroka 124 — Predelava tekstila:

1. konfekcija	5 %

O p o m b a: Pod konfekcijo po tej tarifi spadajo proizvodi, izdelani iz tekstila s šivanjem v serijski proizvodnji.

2. volneni, bombažni, svileni trikotazni oblačilni predmeti	10 %
3. vsi drugi izdelki	5 %

Stroka 125 — Predelava kože:

1. vsi izdelki	10 %

Stroka 127 — Živilska stroka

1. bonboni	15 %
2. slaščice, keksi in podobni slaščičarski izdelki	10 %
3. sladoled in sladka smetana	5 %
4. vsi drugi izdelki	5 %

Drugi proizvodi:

1. vsi drugi proizvodi ne glede na stroko gospodarske dejavnosti, ki niso zajeti v prejšnjih tarifnih številkah	10 %

O p o m b a: Od navedenih izdelkov so zajeti po tej tarifi samo izdelki, od katerih se ne plača prometni davek po zvezni tarifi promet. davka.

Del C — Plačila za storitve

1. Od plačil za obrtne storitve vseh vrst, razen prevoznih in gradbenih storitev	10 %

O p o m b a I: Davčna osnova je skupni znesek plačila, v katerem je vsebovan tudi davek po tej tarifni številki po odbitku materiala, ki ga je dal izvrševalec storitev, če je material v računu posebej izkazan. Davek po tej tarifni številki se plača tudi od plačila za opravljene storitve s proizvodnjo blaga iz naročnikovega materiala.

O p o m b a II: Davka po tej tarifni številki ne plačajo od plačil za opravljene storitve krojači, šivilje, vezilje, čevljarji, frizerji, brivci, dimnikarji, krpalke nogavic in za spisovanje, razmnoževanje, kopiranje, plakatiranje.

2. Od plačil za opravljanje samostojnih poklicev (zdravniki, dentisti, arhitekti, učitelji jezikov, prevajalci ter podobni poklici)

O p o m b a: Davka ne plačajo dijaki in redni študenti visokih šol od dohodkov poučevanja drugih dijakov.

Prav tako se ne plača davek po tej tarifni številki od plačil za delo odvetnikov in plačila za obrede verskih organizacij in duhovnikov.

Št. 03/1-32-95/1-1961-P/v
Idrija, 25. decembra 1961

Predsednik ObLO:
Lado Božič, l. r.

Na podlagi III. točke dela C tarife prometnega davka (Uradni list FLRJ št. 20/59, 28/59, 45/59, 9/60 in 13/60) ter pojasnila Državnega sekretariata za finance FLRJ št. 12-12196/1 z dne 13. maja 1960 je Občinski ljudski odbor Idrija na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev 25. decembra 1961 sprejel

ODLOK

O OBČINSKEM PROMETNEM DAVKU OD PROMETA NA DROBNO V OBČINI IDRIJA

1. člen

Občinski prometni davek na drobno plačujejo od celotnega prometa na drobno, ki ga imajo na območju občine Idrija:

a) trgovska podjetja na drobno, in sicer za promet, ki ga imajo neposredno ali po svojih prodajalnah; izvzet je promet na debelo, ki ga imajo trgovska podjetja na drobno s pravico na debelo;

b) trgovine;

c) prodajalne trgovskih podjetij na debelo;

č) prodajalne proizvodnih organizacij.

2. člen

Občinski prometni davek se ne plačuje:

a) od prometa na proizvode, za katere se po zveznih predpisih prizna povračilo (regres) pri prodaji na drobno;

b) od prometa s proizvodi, za katera so z zveznimi predpisi določene prodajne cene na malo ali je določen način formiranja prodajnih cen na malo;

c) od prometa z živilskimi potrebščinami, razen alkoholnih pijač;

č) od prometa s kolki in poštnimi znamkami, poštnimi dopisnicami, vsemi drugimi vrednotnicami, časniki, revijami in knjigami;

d) od prometa z avtomobili (osebni, avtobusi, traktorji in prikolicami);

e) od prometa z oficirsko opremo (uniformo in njenih posameznih delov).

3. člen

Kot življenjske potrebščine, od katerih se davek ne plačuje, se štejejo živilski izdelki iz panoge 127 začasne nomenklature zvezne planske komisije iz leta 1948, iz panoge 211 kmetijstvo, 212 sadjarstvo, 213 vinogradništvo, 214 živinoreja, 215 ribištvo, 218 domača predelava kmetijskih pridelkov razen alkoholnih pijač.

4. člen

Občinski prometni davek po tem odloku se plačuje od prometa v trgovini, razen od prometa naravnih vin in ostalih alkoholnih pijač, po stopnji 6%.

5. člen

Sredstva, pridobljena od razlike povišane stopnje občinskega prometnega davka od 5% na 6%, se stekajo v sklad za komunalne potrebe družbenega standarda občine Idrija in so namenjena za rekonstrukcijo pekarnice v Idriji.

6. člen

Če se iz poslovnih knjig gospodarske organizacije, ki je zavezana plačilu tega davka, ne more ugotoviti prometa blaga, ki je zavezan plačilu tega davka, lahko občinski ljudski odbor z individualno odločbo določi povprečen odstotek

tek občinskega prometnega davka od celotnega prometa, ki ga je gospodarska organizacija dosegla s prodajo na drobno, razen alkoholnih pijač.

7. člen

Uredba o prometnem davku (Uradni list FLRJ št. 55/53) z vsemi poznejšimi spremembami in dopolnitvami, navodilo za izvajanje uredbe o prometnem davku (Uradni list FLRJ št. 2/54) s poznejšimi spremembami in dopolnitvami, uredba o prisilni izterjavi davkov in drugih proračunskih dohodkov (Uradni list FLRJ št. 33/53), pravilnik o sestavljanju periodičnih obračunov in pobiranju dohodkov proračunov in skladov od gospodarskih organizacij (Uradni list FLRJ št. 24/59) in uredba o kazenskih obrestih od nepravčasno vplačanih dohodkov proračuna in družbenih skladov (Uradni list FLRJ št. 41/59) veljajo načelno tudi glede občinskega prometnega davka od prometa na drobno.

8. člen

Izjemno od določb prejšnjega člena plačujejo davčni zavezanci občinski prometni davek do vsakega 10. v mesecu za pretekli mesec.

9. člen

Ko prične veljati ta odlok, preneha veljati odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskem prometnem davku v občini Idrija št. 03/1-32-41/1-1961-P/1 z dne 26. maja 1961.

10. člen

Ta odlok začne veljati od dneva objave v Uradnem glasilu okraja Gorica, uporablja pa se od 1. januarja 1962.

Št. 03/1-32-96/1-1961-P/v

Idrija, 25. decembra 1961

Predsednik ObLO:

Lado Božič, l. r.

Na podlagi 2. točke 27. člena statuta občine Idrija, 47. člena zakona o upravnih taksah (Uradni list FLRJ št. 28/59 in 23/61) uredbe o občinskih taksah (Uradni list FLRJ št. 3/60, 6/61 in 48/61) je Občinski ljudski odbor Idrija na seji zbora proizvajalcev 25. decembra 1961 sprejel

ODLOK

O OBČINSKIH TAKSAH

Prvi del

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Poleg taks, ki se plačujejo po veljavnih predpisih, se na območju občine Idrija pobirajo tudi takse, ki so določene v II. delu tega odloka.

2. člen

Takse, ki se pobirajo po določbah tega odloka, razen turistične takse, so proračunski dohodek občine Idrija. Turistična taksa se v celoti nameni krajevnim turističnim društvom, da jo uporabljajo za izvršitev svojih delovnih programov.

3. člen

Takse se plačujejo v gotovini ali s prenosom na žiro račun.

4. člen

V primerih, ko je priznana oprostitev upravnih taks po veljavnih predpisih, se tudi ne morejo pobirati takse, ki so predpisane s tem odlokom.

5. člen

Določbe zakona o upravnih taksah (Uradni list FLRJ št. 28/59 in 23/61) z vsemi poznejšimi spremembami in dopolnitvami in določbe uredbe o prisilni izterjavi davkov in drugih proračunskih dohodkov (Uradni list FLRJ št. 33/53) se primerno uporabljajo tudi glede občinskih taks, kolikor ni v tem odloku drugače določeno.

6. člen

Pojasnila in navodila za izvrševanje tega odloka izda po potrebi Svet za družbeni plan in finance občinskega ljudskega odbora. Za izvrševanje pa skrbi finančni organ občinskega ljudskega odbora.

7. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem glasilu okraja Gorica, uporablja pa se od 1. januarja 1962.

Št. 03/1-1961-P/v

Idrija, 25. decembra 1961

Predsednik ObLO:
Lado Božič, l. r.

Drugi del

TAKSNA TARIFA

	din
tar. št. 1. Za glasbo v javnih lokalih se plačuje dnevno:	
a) v hotelih, restavracijah in kavarnah	600
b) v ostalih lokalih	300
Pripomba I.: Taksa po tej tarifni številki se ne plača za glasbo, ki se reproducira z mehničnimi sredstvi (gramofon, radio in podobno).	
Pripomba II.: Z javnimi lokali so mišljeni tako sami lokali (kavarne, gostilne ipd.), kakor tudi poslovna mesta, ki spadajo k njim (vrtovi, terase ipd.).	
tar. št. 2. Za uporabo pločnika pred poslovnimi prostori se plača dnevno od m ²	3
tar. št. 3. Za igralna sredstva v javnih lokalih se plača:	
a) za biljard letno	1.000
b) za igralne karte od snopa	400
Pripomba: Taksa po tej tarifni številki se plača ob nakupu igralnih kart, ki pa morajo biti predložene upravi za dohodke v žigosanje.	
tar. št. 4. Za izobešanje firme plačajo na leto:	
a) industrijska, gradbena, prevozna podjetja ali obrati	30.000
b) trgovska podjetja na debelo	20.000
c) trgovska in gostin. podjetja	10.000
d) trgovine, mesnice, gostinski obrati, poslovalnice trgovskih in gostinskih podjetij v Idriji in Cerknem	7.000
e) trgovine, mesnice, gostinski obrati, poslovalnice trgovskih in gostinskih podjetij na ostalem območju občine	4.000

f) obrtna proizvodna podjetja in delavnice	5.000
g) obrtna uslužnostna podjetja in delavnice	3.000
h) svobodni poklici, prodajalne monopolnih predmetov, časopisov in komisijske trgovine	1.000

Pripomba: Lastniki firm pa morajo plačati takse po tej tarifni številki vsako leto v mesecu januarju. Za podjetje, ki se ustanovi v drugem polletju, se plača 50% takse.

tar. št. 5. Za začasno prebivanje v turističnih krajih: Idrija, Črni vrh in Cerkno se plača dnevno:	
a) v glavni sezoni (od 1. julija do 31. avgusta 1961)	60
b) izven glavne sezone	30
tar. št. 6. Za uporabo prostega prostora za campe ali šotore plačajo koristniki oz. prenočevalci dnevno za vsak šotor:	
a) v glavni sezoni	30
b) izven glavne sezone	20

Pripomba: Takse po tar. št. 4 in 5 ne plačajo:

1. otroci, ki niso stari več kot 15 let;
  2. vojaški vojni invalidi in delovni invalidi;
  3. vojaki (mornarji) in gojenci vojaških šol;
  4. člani Zveze slepih Jugoslavije in člani Zveze gluhih Jugoslavije;
  5. otroci in mladina, ki v skupinah prebivajo v zanje organiziranih počitniških kolonijah in domovih, kakor tudi, če prebivajo izven domov, če se šolajo;
  6. udeleženci ekskurzij, ki jih organizirajo šole in fakultete;
  7. osebe na letnem dopustu pri svoji ožji družini;
  8. tuji državljani, ki so po pravilih mednarodnega prava oproščeni davkov, taks in drugih davščin ali je v mednarodnem sporazumu zanje določeno, da so oproščeni te takse;
  9. osebe, ki se zdravijo v stacionarnih zdravstvenih zavodih;
- Za 75% zmanjšano takso po navedenih dveh tarifah plačujejo:
1. delavci in uslužbenci ter člani njihovih družin med letnim dopustom;
  2. delavci in uslužbenci na službenem potovanju;
  3. tisti, ki jih zavodi za socialno zavarovanje ali invalidske uprave pošljejo v turistične kraje na zdravljenje in okrevanje;
  4. druge osebe, ki so glede prevoznih ugodnosti na prometnih sredstvih izenačene z delavci in uslužbenci na letnem dopustu (upokojenci, odvetniki in drugi) ter njihovi družinski člani;
  5. odlikovanci z redom narodnega heroja, imetniki partizanskega spominskega znaka 1941 in odlikovanci s Karadordevo zvezdo ter člani njihovih družin;
  6. tujci na letnem dopustu v Jugoslaviji na podlagi izmenjave, ki temelji na mednarodnem sporazumu.
- Člani Počitniške zveze Jugoslavije, Zveze izvidniških organizacij Jugoslavije, Zveze za telesno vzgojo »Partizan« in Planinske zveze Jugoslavije, ki prebivajo v lastnih počitniških kolonijah ali v kolonijah, ki jih organizira Počitniška zveza, plačujejo to takso v znesku 5 din na dan.
- tar. št. 7. Za objave, oglase in reklame, ki se pritrjujejo na zidove, ograje in druge predmete, letno od m²

Pripomba I: Taksa po tej tarifi se ne plača na posmrtno objavo in oglase in ne na objavo in razglase, ki se nanašajo na dejavnosti državnih organov in družbenih (negospodarskih) organizacij.

Pripomba II: Za objavo in oglase v zaprtih prostorih (avtobusi, hoteli ipd.) in za svetlobne projekcije (diapozitive) v kino dvoranah se plača 20 % takse po tej tarifi številki.

tar. št. 8. Za sporočila, objave in razglase po oglasnih deskah in drugih določenih mestih za plakatiranje se plača od vsakega primera 50 din

Pripomba: Velja isto kot pod tarifno številko 7.

tar. št. 9. Za izložbe in vitrine, v katerih je izloženo blago zunaj poslovne stavbe, se plača letno od m² 1.500

Pripomba: Taksa po tej tarifi številki se ne plačuje na izložbe in vitrine, ki so na samem poslovnem prostoru.

tar. št. 10. Za uporabo prostora za parkiranje avtomobilov in njihovih priklopnikov na mestih, ki jih za to določi občinski ljudski odbor in organizira njihovo čuvanje, se plača od vsakega parkiranja 20

Pripomba: Takse po tej tarifi številki pa ne plačajo vojaški vojni invalidi od I. do VI. skupine.

tar. št. 11. Za pse se plača letna taksa:
a) za luksusne pse 2.000
b) za pse čuvaje 500

Pripomba I: Taksa po tej tarifi številki se ne plača za rasne, lovske in reševalne pse.

Za take pse se štejejo psi, za katere izda Kinološka zveza Jugoslavije potrdilo, da so po poreklu (rodovniku) rasni, lovski oziroma reševalni psi.

Pripomba II: Za pse čuvaje se štejejo psi, ki čuvajo imetje in so privezani.

Štev.: 03/1-32-94/1-1961-P/v
Datum: 25. decembra 1961

Predsednik ObLO:
Lado Božič, l. r.

Na podlagi 2. odstavka 4. točke odloka o stopnjah dohodnine za leto 1961 (Uradni list FLRJ številka 13/61) in 2. točke 27. člena statuta občine Idrija je Občinski ljudski odbor Idrija na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 25. decembra 1961 sprejel

ODLOK

O DOHODNINI V STALNEM ZNESKU NA OBMOČJU OBČINE IDRİJA ZA LETO 1962

1. člen

Dohodnino v stalnem znesku plačujejo:

1. Obrtniki, ki imajo po 75. členu Uredbe o obrtnih delavnicah in obrtnih podjetjih (Uradni list FLRJ številka 5-48/54) dovoljenje za obrt brez stalnega delovnega mesta, ter osebe, ki so socialno zavarovane na podlagi sedanjega ali prejšnjega delovnega razmerja, kadar delajo za zasebnike, če nimajo stalnega poslovnega mesta.

2. Učitelji jezikov in glasbe ter učitelji, ki poučujejo po zasebnih stanovanjih, stenografji, daktilografji (strojepisnici), kadar delajo za zasebnike, če nimajo stalnega poslovnega prostora.

3. Godci na pihala, ki godejo po sejnih, ulicah, svatbah, ob praznikih in podobno.

4. Orkestralni godci, ki godejo po sejnih, ulicah, svatbah ter v javnih lokalih ob praznikih in podobno.

2. člen

Zavezanci iz 1., 2. in 4. točke 1. člena tega odloka plačujejo dohodnino v stalnem znesku 2000 dinarjev.

Zavezanci iz 3. točke 1. člena tega odloka plačujejo dohodnino v stalnem znesku 1000 din.

3. člen

Davčni zavezanci, ki plačujejo davek v stalnem znesku na podlagi tega odloka, ne plačujejo prometnega davka.

4. člen

Davčni zavezanci po tem odloku plačujejo poleg dohodnine v stalnem znesku tudi občinsko doklado, in to po predpisih, ki jih sprejme Občinski ljudski odbor Idrija.

5. člen

Dohodnina v stalnem znesku in občinska doklada se plačata v dveh enakih polletnih obrokih, in sicer pred začetkom dela oziroma pred začetkom polletja.

6. člen

Dohodnina v stalnem znesku, ki jo plačujejo osebe, ki so socialno zavarovane na podlagi sedanjega ali prejšnjega delovnega razmerja, in osebe, ki imajo dohodke izenačene z osebnimi dohodki iz delovnega razmerja, ne vpliva na njihove pravice iz socialnega zavarovanja (na pravico do otroškega dodatka in na druge pravice).

7. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem glasilu okraja Gorica, uporablja pa se od 1. januarja 1962.

Številka: 03/1-32-100/1-61
Idrija, 25. decembra 1961

Predsednik ObLO:
Lado Božič, l. r.

Na podlagi 12. člena Zakona o proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev (Uradni list FLRJ številka 17/61) ter 2. točke 27. člena statuta občine Idrija je Občinski ljudski odbor Idrija na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 25. decembra 1961 sprejel

ODLOK

O DOPOLNILNEM PRORAČUNSKEM PRISPEVKU IZ OSEBNEGA DOHODKA DELAVCEV

1. člen

Delavci in uslužbenici, v nadaljnjem besedilu delavci, zaposleni na območju občine Idrija, plačujejo dopolnilni proračunski prispevek iz osebnega dohodka po določbah tega odloka.

2. člen

Dopolnilni proračunski prispevek iz osebnega dohodka plačujejo delavci od rednega proračunskega prispevka, ki je predpisan z zakonom o proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev (Uradni list FLRJ številka 17/61) po stopnji 10 %.

3. člen

Vsak izplačevalec osebnega dohodka, iz katerega se plačuje dopolnilni proračunski prispevek

po določbi tega odloka, mora ob izplačilu osebne-
ga dohodka obračunati in odtegniti ter vplačati
ustrezni znesek tega prispevka.

4. člen

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljati
Odlok o dopolnilnem proračunskem prispevku
občine Idrija št. 03/1-32-60/1-1960 z dne 28.
marca 1960.

5. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem
glasilu okraja Gorica, uporablja pa se od 1. ja-
nuarja 1962.

Številka: 03/1-32-97/1-1961

Datum: 25. decembra 1961

Predsednik ObLO:
Lado Božič, l. r.

Na podlagi 2. točke 27. člena Statuta občine
Idrija in v zvezi z določilom 1. odstavka 6. člena
temeljnega zakona o javnih cestah (Uradni list
FLRJ št. 27/61) izdaja Občinski ljudski odbor
Idrija po sklepu seje občinskega zbora in zbora
proizvajalcev dne 27. februarja 1962 naslednji

ODLOK

O KATEGORIZACIJI CEST IV. REDA V OBČINI IDRİJA

1. člen

Zaradi gospodarskega in družbenega pomena
za občino Idrija se za javne ceste IV. reda dolo-
čijo naslednje ceste:

2. člen

Dosedanje ceste IV. reda, ki jih ta odlok ne
zajema, pridejo s 1. januarjem 1962 v upravlja-
nje pristojnim krajevnim odborom.

3. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, preneha
veljati Odlok o kategorizaciji cest IV. reda v
občini Idrija št. I-5/16-55 z dne 27/12-1955 in
Odlok o kategorizaciji cest IV. reda v bivši obči-
ni Cerkno št. 01/2-130/1 z dne 16/4-1956.

4. člen

Ta odlok velja od 1. januarja 1962.

Številka: 04-34-3/62

Datum: 27. februarja 1962

Predsednik
Lado Božič l. r.

Na podlagi 27. točke 42. člena Zakona o pri-
stojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov
in njihovih organov (Uradni list FLRJ št. 52/57),
5., 6. in 47. člena temeljnega zakona o varstvu
živine pred živalskimi kužnimi boleznimi (Urad-
ni list FLRJ št. 26/54) in odredbe o množičnih
veterinarskih ukrepih, ki se opravljajo na stro-

Številka ceste	Naziv cestne zveze	Dolžina v metrih	Skupno Pripomba
21.001	Strmec—Kanji dol—Javornik	7.000	
21.002	Trepče—Zadlog—Preska	7.200	do sedaj III. r.
21.003	Predgriže—Lome	4.200	
21.004	Godovič—Veharše	3.030	do sedaj III. r.
21.005	Zala—Jelični vrh	5.000	
21.006	Rebro—Gore—Razpotje	5.000	
21.007	Razpotje—Ledine—Jazne	13.000	
21.008	Veharše—Zavratec	5.600	
21.009	Govejk—Srnač—Ledine	2.200	
21.010	Ledine—Mrzli vrh	2.300	
21.011	Govejk—Vrsnik—Žirovnica	7.500	
21.012	Vrščevo—Grda grapa	4.600	
21.013	Plužnje—Lazec	1.000	
31.014	Kočevše—Čekovnik	5.000	
21.015	Koder—Vojsko—Ogalce	5.800	
21.016	Podroteja—Koševnik—Črni vrh	11.400	
21.017	Idrija—Dole—Veharše	8.700	do sedaj III. r.
21.018	Kržišče—Gornje Jazne	2.000	
21.019	Spodnja Kanomlja—Masore—Krnice—Stan	14.000	
21.020	Oblakov vrh—Šebrelje—Stopnik	13.340	do sedaj III. r.
21.021	Srednja Kanomlja—Razpotje	5.000	
21.022	Cerkno—Zakriž—Ravne	7.000	
21.023	Cerkno—Trebence—Gorje	4.200	
21.024	Cerkno—Novaki—Črni vrh	14.200	do sedaj III. r.
21.025	Trebence—Poče	1.500	
21.026	Kladje—Cerkljanski vrh—Otalež	14.000	do sedaj III. r.
21.027	Kladje—Podlanišče	1.500	
21.028	Kojca—Orehek—Jesenica	4.000	
21.029	Reka—Bukovo—Grahovo	9.540	do sedaj III. r.
21.030	Bukovo—Zakojca	4.000	
21.031	Novaki—Peternel	2.500	
	Skupaj	195.310	

ške lastnikov ali imetnikov živine (Uradni list LRS štev. 2/59), je Občinski ljudski odbor Idrija na seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev dne 27. februarja 1962 sprejel naslednjo

ODREDBO

O OBVEZNEM IZKORENINJENJU TUBERKULOZE GOVEDI NA OBMOČJU OBČINE IDRIJA

1.

Zaradi izkoreninjenja tuberkuloze govedi in zaradi varstva ljudskega zdravja se mora na območju občine Idrija preiskati vsa goveja živina, stara nad 1 mesec. Preiskava s pomočjo tuberkulinizacije mora biti izvršena najkasneje do 31. decembra 1962.

2.

Vse živali je treba ob tuberkulinizaciji trajno oštevilčiti, kolikor že niso.

3.

Izkoreninjenje tuberkuloze govedi organizira in vodi veterinarski inšpektor Občinskega ljudskega odbora Idrija. Za tehnično izvedbo pa se lahko pooblastijo veterinarji iz veterinarske ambulante.

4.

Živali, ki bodo spoznane za okužene s tuberkulozo, morajo lastniki ali imetniki oddati v zakol najkasneje v 30 dneh po ugotovitvi okužbe. Rok oddaje v zakol in ostale ukrepe določi veterinarski inšpektor ObLO z odločbo.

5.

Tuberkulinizacija in pregled živine se opravljata po hlevih na stroške lastnika ali imetnika živine in sicer plača po 300 din za vsako glavo govedi.

Pri Občinskem ljudskem odboru Idrija se ustanovi sklad za izvedbo tuberkulinizacije in plačevanje odškodnin za izločeno tuberkulozno živino. V ta sklad se stekajo naslednja sredstva:

1. po 300 din od vsake pregledane govedi, ki jih vplača lastnik ali imetnik živali;

2. po 1 din od kg žive teže govedi in telet, ki jih kupijo in prodajo kmetijske zadruga na območju občine;

3. po 50 % sredstev iz sklada za osemenjevanje govedi, ki ostane po zaključnem računu od presežka iz leta 1960 in 1961;

4. po 50 din od vsake pregledane živali, ki jo plača ObLO Idrija.

7.

Vsa goveja živina, ki jo lastniki ali imetniki nabavijo na novo za rejo, mora imeti potrjeno pristojnega občinskega veterinarskega inšpektorja, da ne reagira na tuberkulin in da izvira iz hleva, ki ni okužen s tuberkulozo.

8.

Kršitev določb te odredbe se kaznuje po določilih 71. in 72. člena temeljnega zakona o varstvu živine pred živalskimi kužnimi boleznimi.

9.

Ta odredba velja po objavi v Uradnem glasilu okraja Gorica.

Številka: 322-6/62-4

Datum: 27. februarja 1962

Predsednik ObLO:
Lado Božič, l. r.

IZ ZAPISNIKOV SEJ OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA IDRIJA

XXIV. skupna seja obeh zborov 5. decembra 1961

Razpravljali so o gibanju gospodarstva za 9 mesecev 1961.

Imenovali so:

1. Marijo Trohovo iz Idrije za člana sveta Obratne ambulante RŽS Idrija.

2. Ivanko Zgavec in Karolino Gabrovšek iz Godoviča za člane šolskega odbora Osnovne šole Godovič.

Razrešili so:

1. Jožeta Petkovška dolžnosti upravitelja Vajenske šole v Cerknem, ker je bil upokojen.

XXV. skupna seja obeh zborov 25. decembra 1961

Imenovali so:

1. Komisijo za statut občine Idrija: predsednik Lado Božič, člani: Franc Petrič, Stanko Lužnik, inž. Uroš Bajželj, inž. Miloš Šulin, Verner Breznik, Stanko Murovec, Cveto Prelovec, Cveto Sulgaj.

XXVI. skupna seja obeh zborov 8. februarja 1962

Imenovali so:

1. Draga Erjavca za sanitarnega inšpektorja.

2. Zorko Rupnikovo iz Idrije za člana sveta Lekarne Idrija.

3. Mirka Zelenca za člana skupščine goriške zavarovalnice.

Razrešili so:

1. Likar-Miklavčič dr. Nesto dolžnosti sanitarnega inšpektorja, ki jo je začasno opravljala.

XXVII. skupna seja obeh zborov 27. februarja 1962

Imenovali so:

1. Člane upravnega odbora cestnega sklada in sicer: Milana Babudra, Ivana Hlača, oba iz Idrije, in Andreja Štucina iz Kladij.

Ločeni seji obeh zborov 5. decembra 1961

Sprejeli so:

1. Odlok o prednostnem redu za dodeljevanje stanovanj, ki jih oddaja stanovanjski organ Občinskega ljudskega odbora Idrija.

2. Odlok o plačevanju nadurnega dela na šolah in drugih vzgojnih in izobraževalnih zavodih.

Sprejeli so pravice in dolžnosti ustanovitelja Bolnice za duševne bolezni Idrija s pogojem, da pristojni republiški svet zagotovi oskrbnino 12 pacientom, ki so v tem zavodu, a ni znano njihovo bivališče.

Odobrili so predlog sveta Bolnice za duševne bolezni Idrija, da bo znašala oskrbnina v tem zavodu 1480 dinarjev dnevno. Cene za storitve v specialistični ambulanti pa bodo znašale: prvi pregled 800 din, drugi pregled 400 din, elektro šok 1500 din, elektro šok v relaks. 2500 din, zdravniško mnenje 1000 din.

Dali so garancijo, da bo Kmetijska zadruga Idrija najela 17.680.000 dinarjev dolgoročnega posojila za obratna sredstva.

Ločeni seji obeh zborov 25. decembra 1961

Sprejeli so naslednje odloke:

1. Odlok o začasnem finansiranju proračunskih izdatkov v I. tromesečju 1962.

2. Odlok o uvedbi občinske doklade na dohodke od kmetijstva za leto 1962.

3. Odlok o uvedbi občinske doklade na dohodke od samostojnih poklicev in drugega premoženja za leto 1962.

4. Odlok o uvedbi občinskega prometnega davka za leto 1962.

5. Odlok o uvedbi občinskega davka na maloprodajni promet za leto 1962.

6. Odlok o uvedbi občinskih taks za leto 1962.

7. Odlok o uvedbi dohodnine v stalnem znesku za leto 1962.

8. Odlok o uvedbi dopolnilnega proračunskega prispevka za leto 1962.

Izdali so garancijsko izjavo, da bo lahko Avtopromet Idrija najel posojilo za investicije v znesku 15,260.000 din in garancijo, da bo Kmetijska zadruga Idrija lahko najela posojilo v višini 23,056.000 dinarjev za obratna sredstva.

Rudniku živega srebra Idrija so dodelili 300 m² gradbenega zemljišča na Vojskarski cesti, da bodo postavili montažno hišo.

Ločeni seji obeh zborov 8. februarja 1962

Sprejeli so odlok za ustanovitev cestnega sklada občine Idrija. Določili so, da bo Komunalni zavod Idrija v bodoče vzdrževal vse ceste IV. reda na območju občine.

Potrdili so pogodbo z okrajnim zavodom za statistiko v Gorici zaradi opravljanja statističnih uslug.

Občinskim uslužbencem so prodali vsa motorna vozila, razen osebnega avtomobila.

Dodelili so gradbene parcele, na katerih so sezidane hiše; odkupili so jih: Likar Danilo iz Mrzlega loga, Rudolf Pavel iz Zadloga šte. 15 in Rudolf Franc iz Lomov šte. 5.

Dodelili so zemljišče za postavitev poslovne

stavbe in manipulacijskih prostorov Komunalnemu zavodu Idrija.

Dodelili so gradbeno zemljišče Alojzu Zgavcu iz Idrije, Kajuhova 8, za gradnjo stanovanjske hiše.

Ločeni seji obeh zborov 27. februarja 1962

Sprejeli so:

1. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskem prometnem davku.

2. Odlok o kategorizaciji cest IV. reda.

3. Odredbo o obveznem izkoreninjenju tuberkulozne govedi na območju občine Idrija.

Sklenili so, da se bo Vajenska šola elektro stroke v Cerknem združila z elektrogospodarskim šolskim centrom v Cerknem.

Nadalje so sklenili, da se bodo priključile osrednjim osnovnim šolam naslednje šole:

— k osnovni šoli Idrija osnovni šoli Gore in Godovič;

— k osnovni šoli Spodnja Idrija osnovni šoli Otalež in Srednja Kanomlja;

— k osnovni šoli Cerkno osnovne šole: Ravne, Gorje, Podlanišče in Novaki;

— k osnovni šoli Črni vrh osnovna šola Zadlog;

— dosedanji samostojni zavod Glasbena šola Cerkno se združi z Glasbeno šolo Idrija;

— dosedanji samostojni zavod Čipkarska šola Cerkno se združi s Čipkarsko šolo Idrija.

Prodali so Maksu Gantarju iz Idrijske brez javne dražbe stanovanjsko hišo v Idrijski šte. 13.

Francu Tušarju iz Idrijskih Krnic so pa prodali vojaško barako, ki so jo na Krnicah zgradili Italijani.

Z A P I S K I

TEDEN TISKA V NAŠI OBČINI

Komisija za tisk in propagando pri Občinskem odboru SZDL je v času od 8. do 15. februarja izvedla svojo največjo nalogo — teden tiska — katerega namen je bil, da čimbolj približa tisk našim občanom in jih seznanji z vsemi modernimi obveščevalnimi sredstvi. Na povabilo so se odzvali vsi prizadeti iz okraja in republike, zato lahko ugotovimo, da je obsežna prireditev, ki je bila tudi temeljito pripravljena, v celoti dosegla svoj namen.

Začelo se je z Andričevim večerom, na katerem so sodelovali slavisti gimnazije, dijaki ter učitelji Glasbene šole. Prireditev je dosegla lep uspeh in zelo približala našim občanom Nobeleva nagajenca.

V soboto je bila odprta razstava tiska in obveščevalnih sredstev. Uvod je pripravil Mestni muzej, ki je prikazal naše najstarejše knjige in časopise ter najstarejšo literaturo, ki piše o našem rudarskem mestu. Nato je sledil prikaz našega lista in njegove razširjenosti; pridružil se mu je že tudi »Informatorec« s prvo številko. Sledile so »Primorske novice« in »Delavska enotnost«. Srednji prostor je bil namenjen časopisnemu podjetju »Delo« iz Ljubljane, ki naj bi prikazal nastanek časopisa, a pogršali smo več neposredne nazornosti. Novejše proizvode, vključno tudi mladinske časopise, je odlično in obsežno prikazala Mladinska založba iz Ljubljane. Razširjenost radia in televizije pa je z grafikono prikazal Radio Koper. Razstavo si je ogledalo blizu 2000 ljudi, med njimi tokrat tudi mnogo

odraslih, zato lahko ugotovimo, da je dosegla popoln uspeh.

Ustni časopis je priredilo »Delo« v rudniški dvorani s sodelovanjem zabavnega orkestra iz Idrije. Program je bil zelo dobro izbran in premišljen, priprave izvajalcev pa niso bile zadostne, zato večer ni dosegel tistega uspeha, kakor smo pričakovali. Podcenjevanje podeželja se je izvajalcem bridko maščevalo, kar je posebno škoda, ker je bila dvorana kljub vstopnini nabito polna, ker so obiskovalce pritegnile tudi lepe nagrade.

Tudi tiskovna konferenca z novinarji, ko so vodilni ljudje iz komune odgovarjali na vprašanja, je dosegla svoj namen. Morda bi drugič kazalo, da bi šli na prosto odgovarjanje na vprašanja, kar bi bilo mnogo bolj neposredno.

Razgovor novinarjev mladinskih in pionirskih listov je nalogo rešil samo polovično, ker niso znali biti točni, v čemer zopet vidimo površnost in podcenjevanje.

Tribuna občanov, prva prireditev te vrste v našem mestu, ni našla razumevanja med občani, zato so se odločili za preložitve, ko je bil obisk boljši in so bili vsi zadovoljni z izidom. To obliko bi kazalo večkrat ponoviti, ker bi lahko postala resnična stična točka vseh tistih ljudi, ki jim je pri srcu razvoj naše komune.

Prav zadovoljivo je uspel tudi razgovor s proizvajalci, ki je bil namenjen predvsem organom delavskega samoupravljanja in so ga vodili člani uredništva »Delavske enotnosti« iz Ljubljane.

Razgovor z domačimi dopisniki je bil dobro obiskan. Pokazal pa je, da imamo v naši občini zelo malo dopisnikov, ki se resno in sistematično bavijo z dopisovanjem v časopisje, še bolj pa so redki dopisniki za revije. Sestanek je poizkušal v to dopisovanje vnesti tudi nekaj reda in sistematike. Menimo, da je bil to prvi korak.

Zelo dobro je uspel ustni časopis v Cerknem, ki ga je priredil Radio Koper. Takoj smo opazili, da so se koprski novinarji v nasprotju z ljubljanskimi, ki so teden dni prej nastopili v Idriji, temeljito in vestno pripravili. Čas med posameznimi točkami je poživil domači godbeni trio. Nazornost izvajalcev in aktualnost izvajane snovi sta radio Cerkljanom zelo približala in jim tudi prikazala vso težavnost in odgovornost raijskega novinarja.

V tednu tiska so sodelovale tudi šole s pisanjem šolskih nalog, ki jih bo ocenila posebna komisija slavistov, najboljši spisi pa bodo tudi nagrajani. S. L.

VII. KONGRES LMS IN DELO LJUDSKE MLADINE V NAŠI OBČINI

Obdobje med VI. in VII. kongresom LMS je obdobje velikih sprememb v delu ljudske mladine.

Na VI. kongresu je bil sprejet sklep, ki ga je predlagal tovariš Tito, da bi mladi ljudje naše dežele prevzeli veliko nalogo — zgraditi Cesto bratstva in enotnosti. Delegati na zasedanju VI. kongresa so enoglasno sprejeli ta sklep, kakor tudi ostala jugoslovanska mladina. Če natančneje analiziramo mladinsko delovno akcijo, vidimo, da ni zgolj ekonomskega značaja. Začutila se je potreba po zblíževanju mladega rodu in spoznavanju običajev in navad naših narodov — torej je bolj vzgojnega značaja. »Avtoput« je danes šola za mlade ljudi.

Mladina naše občine se je takoj v povojnem obdobju odzvala pozivu, ki je bil tedaj res zgolj ekonomskega značaja, bile so pač take razmere v državi. Današnja mladina se tudi številčno udeležuje teh akcij, ker vidi v njih nekaj novega. S takim načinom dela so se tudi naše vrste v mladinskih organizacijah orkepile.

V letošnjem letu bo naša mladina zgradila novih 95,5 km ceste. V naši občini se pa že sedaj čuti zanimanje za to akcijo. Žal letos ne bo mogel vsakdo na zvezno mladinsko delovno akcijo, kajti število bo omejeno. Celoten novogoriški okraj bo dal samo eno študentsko in polovico delavsko-kmečke brigade.

Komite ljudske mladine v Idriji skuša najti neko rešitev tega problema. Letos mladina gradi stadion v Novi Gorici, v Tolminu bodo delale 3 mladinske delovne brigade. Vprašajmo se, kaj bi lahko gradili pri nas.

Na prvi seji sekretariata smo se menili o nekakšni mladinski delovni akciji, seveda bi šlo, samo če bi bila mladina pripravljena obnavljati cesto Idrija—Most na Soči. Dogovorjeno je bilo, da občinski komite stopi v stik s podjetjem, ki bo to delo prevzelo, oziroma z investitorjem. Če bodo dani pogoji, bomo stopili v to akcijo.

V sami Idriji imamo polno nerešenih problemov, ki bi jih lahko začeli uspešno reševati.

Pred nami pa je prav v zadnjem času veliko nalog: Dan mladosti, ki naj bi bil v Idriji 6. maja, potem dan briške mladine, ki bo republiškega

značaja; prišla bo tudi zamejska mladina iz Italije in Avstrije. Tu bodo razna tekmovanja med aktivni ljudske mladine, za prijetno praznovanje pa bodo razni kulturni in zabavni programi.

20. maja bo v Novi Gorici dan mladosti, ki naj bi se ga udeležila mladina goriškega okraja. Tukaj se bodo pomerile ekipe, ki so zasedle že v občinskih praznovanjih dnevov mladosti prvo mesto.

27. maja je festival mladosti v Novi Gorici. Tudi tukaj naj bi sodelovala naša mladina. Pri organizaciji teh programov bomo morali zainteresirati vsa društva v naši občini.

V tem novem letu je tudi mladina naše občine pospešila svoj korak, kar je bilo pa tudi skrajni čas.

Člani novega komiteja LMS Idrija so obiskali večje gospodarske organizacije.

Način dela z mladimi ljudmi je bil pri nas na neprimerni višini, zato tudi uspeh ni bil tak, kakršnega od nas celotna družba pričakuje. Z optimizmom pa lahko ugotovljamo, da se razmere boljšajo in dobiva tudi to delo močan vpliv na nadaljnjo graditev družbeno-ekonomskih in političnih odnosov.

Nova oblika dela ljudske mladine je ustanavljanje klubov mladih proizvajalcev, ki naj bi v bodoče sklicevali proizvodne konference mladih. Na teh konferencah naj bi odgovarjali na vsa vprašanja. Ta praksa je zelo uspešna v nekaterih bolj razvitih komunah. Aktiv ljudske mladine naj postane tribuna mladinskega dela, ki se bo v bodoče odražalo v različnih oblikah.

Tudi na naših šolah, kjer se vzgaja mladi rod, bo potrebno več družbenega poudarka.

S samostojnim finansiranjem oziroma s prehodom na ekonomsko enoto dobiva tudi šola drugačno družbeno obeležje. Šole se vsak dan bolj približujejo družbenim procesom in se bodo morale v nadaljnje še bolj. Zato je nujno, da začnemo tudi na šole malo drugače gledati in pospeševati širše družbeno upravljanje. Zainteresirati bo potrebno slehernega člana, da bo čim aktivneje sodeloval na tem tako važnem področju. Sodelovanje vseh pa bo tudi rodilo boljše sadove.

Mislím, da tudi aktivni LM na šolah dobivajo še širše področje dela in bodo morali preko šolskih in razrednih skupnosti krepiti družbeno upravljanje.

Aktivni LMS so zelo uspešno organizirali razne proslave, delo mladine v raznih krožkih in podobno.

Problem za našo občino je kmečka mladina. Tudi na tem področju dela bomo morali gledati perspektivno v okviru zadrug. Mladina s podeljela se zaposluje v naših gospodarskih organizacijah. Nezaposlena čaka na ugodno priliko. Kjer so bolj strnjene vasi, se ta mladina bavi s prosveto. Čez zimo naštudira kakšno igrice in jo na tamkajšnjem območju tudi z uspehom priredi.

Občinsko gospodarstvo usmerja večino sredstev za izgradnjo že začetih industrijskih objektov, kar je tudi potrebno, da bomo v bodoče lahko ustvarjali več dohodkov in si s tem tudi boljšali življenjske pogoje.

Prav v takem stanju, kakršnega imamo, smo poklicani vsi, posebno pa še mladi ljudje, da na svojih delovnih mestih storimo čimveč in zastopamo pri družbenem upravljanju v gospodarskih organizacijah kakor tudi v sami komuní najbolj napredno stališče. F. B.

Sprašujemo se, če bomo letos imeli leto razstav. Začel je Mestni muzej; v svojih prostorih je priredil občasno razstavo »Borba za svobodo in ljudsko oblast«, ki jo je pripravil Goriški muzej in je bila odorta od 25. januarja do 3. februarja. Videli smo obilico zgodovinskega materiala, ki je bil tudi že sistematično urejen in dokumentiran s fotografskimi povečavami ori-

bran, saj je odlični umetnik zaslužil večji obisk in večje zanimanje kolektivov. Tisti, ki so razstavo obiskali, so bili z njo zelo zadovoljni, kar pa za umetnika seveda še ni zadostno priznanje.

Naš muzej ima pripravljen material za dve zanimivi razstavi, ki ju bo verjetno združil v eno, ker sta si po vsebini sorodni: Razvoj umetnosti in reprodukcije najvažnejših Meštrovičevih del. Da ne bo prevelike gneče, se je odločil za nekoliko poznejši čas.

S. L.

Razstava tiska v Idriji

Foto: Iris

ginalnega zgodovinskega materiala. Razstavo si je ogledala predvsem šolska mladina, obisk odraslih pa je bil precej šibak.

O razstavi v tednu tiska poročamo na drugem mestu.

Že 4. februarja je odprla razstavo slik idrijska slikarka amaterka Fanči Gostiševa; razstavila je okoli 50 del. Razstava je zbudila prav veliko zanimanje predvsem z domačimi motivi. Težko je danes oceniti umetniško vrednost razstavljenega materiala, ker nimamo kriterija in tudi nismo poklicani za tako oceno. Morda je umetnica napravila napako prav v tem, da ni povabila strokovnega kritika, ki bi ji bil prav gotovo dal mnoga napotila za njeno nadaljnje delovanje. Mi ji lahko samo čestitamo k pogumnemu koraku. Ocena publike pa je bila več kot zadovoljiva, kar se je odrazilo tudi v odkupu slik.

Dne 25. februarja se je začela razstava gospodinjstva servisa. Najmočnejše sta bila zastopana ročno vezenje in Lesna industrija »22. julij« iz Idrije z odličnimi izdelki. Vzbudila je prav živo zanimanje publike in dosegla svoj namen.

V istih prostorih SZDL je 8. marca odprl razstavo zamejski rojak slikar Andrej Košič pod okriljem Zveze Svobod in prosvetnih društev okraja Gorica. Škoda, da čas ni bil primerno iz-

Telesna vzgoja

VI. METALURŠKE ZIMSKE ŠPORTNE IGRE

Prizorišče VI. metalurških zimskih športnih iger v dneh od 21. do 28. januarja so bile Ravne na Koroškem in to že tretjič. Za nas so te igre postale najvažnejše zimsko tekmovanje, kjer najlepše lahko izmerimo moč naših smučarjev. Naši rudarji so odšli na to tekmovanje s težko nalogo, da branijo nad vse častno drugo mesto, ki so si ga priborili lani v Idriji. Vedeli smo, da ta naloga ne bo lahka, ker so letos lahko nastopali tudi tekmovalci prvih razredov, ki jih pa Idrija za sedaj še nima. Drugo mesto je bilo torej za nas že vnaprej izgubljeno...

Začelo se je s tekomo na 12 km, kjer je zmagal Janko Kobentar z Jesenic s časom 35,23, najboljši Idrijčan pa je prišel na 7. mesto s časom 38,42 in je bil, kakor smo pričakovali, Andrej Erjavec. Albin Vončina je bil 14., Ivan Alič 16., za njim pa so se razvrstili Jože Podobnik, Rafael Bačnar in Julij Sulgaj, medtem ko je Marijan Mikuž zelo zaostal in prišel šele na 30. mesto. V skupnem plasmaju pa so si priborili 3. mesto.

Zanimiva je izjava Gregorja Klančnika po tem tekmovanju: Sledeča pozornost današnjega tekmovanja pa so tekmovalci iz Idrije. Ti so sicer lani odnesli celo prvo mesto, vendar v slabši konkurenci, letošnje tekmovanje pa je pokazalo, da v Idriji dobivamo novo jedro in center naših smučarjev tekačev, katerim bo treba posvetiti vso pozornost ne samo v zvezi z metalurškimi tekmami, temveč tudi v zvezi z razvojem teka v Sloveniji in državi sploh. Iz Idrije lahko pričakujemo nove naše dobre konkurente (po biltnu).

Najslabše so naši tekmovalci uspeli v skokih, kjer je Branko Poltrini dosegel komaj 10. mesto, Aldo Murovec je bil 14., Rudi Likar 16., Alojz Ogrič pa 19. med 22 skakalci. V skupnem plasmaju jih je tedaj prehitela tudi Mežica.

Tudi štafetni tek nam je prinesel samo 4.

mesto	podjetje	teki	štafet a	skoki	velesl.	slalom	skupaj točk
1.	Železarna Ravne	703,8	701,0	544,3	625,3	860,85	3.255,25
2.	Železarna Jesenice	700,2	700,8	600,0	673,9	456,45	3.131,35
3.	Rudnik Idrija	645,7	657,8	467,6	587,1	650,4	3.008,6
4.	Rudnik Mežica	409,6	561,7	528,1	601,9	690,75	2.792,05
5.	Železarna Store						2.099,75
6.	Železarna Zenica						1.904,1
7.	Železarna Nikšič						1.379,65

Igre v Ravnah so nam torej dale tisto mesto, ki nam po možnostih pripada! Če pa to mesto in rezultate na splošno primerjamo z lanskimi, bomo le težko ugotovili kak napredek kvalitete naših smučarjev, prej bi lahko govorili o nazadovanju, najbolj verjetna ocena pa bo stagnacija. To je pa resen opomin na sistematično vadbo, ki je pri nas še vedno zelo pomanjkljiva, čeprav imamo na razpolago najboljše pogoje!

S. L.

PROBLEMI IN TEŽAVE NAŠIH SANKAČEV

Če je koga letošnja zima pustila na cedilu, potem so bili to prav gotovo naši sankarji...

Zaradi boljšega razumevanja vseh težav in problemov naj predvsem opišem svoje potovanja v Avstrijo, kamor me je poslala Sankaška zveza Slovenije na 10-dnevni trenerski tečaj v Imstu skupno s tremi drugimi člani. Tečaj je vodil znani avstrijski trener Weisnicht skupno z avstrijskimi tekmovalci, ki so se pripravljali na tekmovanje za pokal alpskih dežel. Predelali smo vse drže in načine vožnje na ravni progi in v zavojih na umetnih in naravnih progah. Dne 12. januarja bi bili morali vaditi na umetni progi, pa nismo zaradi slabega vremena. Prisotne so že bile reprezentance Italije, Švice, Francije, Vzhodne Nemčije, Zahodne Nemčije, Poljske, Avstrije in Jugoslavije. V zameno nas je trener peljal na naravno progo dolgo okoli 3 km s povprečnim padcem 12%, kjer smo praktično vadili ves dan.

Tekmovalne proge ne bom podrobno opisoval, naj samo omenim, da je v celoti osvetljena, merjenje časa pa je urejeno s fotografsko celico. Progo lahko polivajo z vodo od starta do cilja, kar je urejeno s posebno črpalko. Povedali so nam, da je ureditev proge stala okoli 11 milijonov dinarjev. Tudi vzdrževanje proge je zelo drago, zato mora vsak tekmovalac plačati okoli 500 din.

Znano je, da tudi pri nas gradimo tekmovalno progo s Talerja do lovske steze, ki bi bila namenjena samo sankarjem, in odpravljena bi bi-

mesto. Tekli so Albin Vončina, Andrej Erjavec in Jože Podobnik ter dosegli skupni čas 1.34,57, medtem ko je zmagovita ekipa Železarne Ravne prehitela celo obe štafeti z Jesenic in dosegla čas 1.27,02.

V alpskih disciplinah so naši rudarji dosegli srednje uspehe: v veleslalomu je bil najboljši Peter Logar, ki se je uvrstil na 6. mesto, Ivan Logar je bil 13., Rudi Likar 18., Ivan Poljanšek 19., Branko Poltrini 28. in Dimitrij Žigon 31., Ivan Ferjančič pa je bil diskvalificiran. V slalomu se je slika precej spremenila. Najboljši je bil Ivan Ferjančič, ki se je uvrstil na 7. mesto, Peter Logar je bil 10., Ivan Poljanšek 13., Rudi Likar 14., Ivan Logar 15., Dimitrij Žigon 19., Branko Poltrini pa je bil diskvalificiran.

Končni uspeh:

la nevarnost, da se srečujemo s pešči in vpregami, kar se nam je stalno dogajalo na progi s Kovačevega rovta. Seveda te proge ne mislimo opustiti, ker bi še vedno služila za sankanje z navadnimi sanmi in za razvedrilo našega delovnega človeka.

Sankarji smo zasilno usposobili to progo s prostovoljnimi delom. Za nadaljnjo gradnjo te proge, če bomo hoteli, da bo ustrezala mednarodnim predpisom in da se bodo na njej lahko izvajala tudi mednarodna tekmovanja, pa naše prostovoljno delo ne bo zadostovalo. Treba bo vložiti vanjo tudi nekaj sredstev, ki jih sami ne zmoremo. Saj pri tem ne mislimo na 11 milijonov, kakor so si jih lahko privoščili v Imstu, prav gotovo pa je, da brez investicij ne bo šlo. Perspektivno je Idrija določena za propagandni center sankarškega športa in za vadbo predvsem sankarjev iz Goriške, Notranjske in ljubljanske okolice. Pomena te odločitve ne bi smeli podcenjevati naši turistični delavci!

In sedaj nekaj besed o naših tekmovalcih, ki so napravili iz Idrije važen sankarški center. Na osnovi dosedanjih uspehov so dosegli prvi razred Silvo Gosler, Ivan Miklavčič in Milan Miklavčič; Viktor Strnen pa drugi razred. Prvi trije so se plasirali na izbirne tekme za sestavo državne reprezentance, ki jih pa žal ni bilo zaradi pomanjkanja snega.

V Imstu smo prišli samo do treninga z merjenjem časa. Na startu sem imel precej treme, posebno ker sem moral tekmovati z izposojenimi sanmi. Lahko pa trdim, da sem vožnjo izvozil povsem zanesljivo in dosegel čas, ki je bil samo 13 sekund slabši od neuradnega zmagovalca. Slabo vreme se je nadaljevalo in posamezne reprezentance so se razšle.

Zaradi neugodne zime ni bilo v Idriji okrajnega in medklubskega prvenstva. Do časa, ko pišem to poročilo, pa smo se udeležili dveh pomembnejših tekmovanj, seveda zelo slabo pripravljeni. Na mednarodno tekmovanje za pokal »Mesta Jesenice« dne 28. januarja smo poslali dve ekipi. Med 84 posamezniki je bil Silvo Gosler 13., Viktor Strnen 26., Milan Miklavčič

36., Ivan Miklavčič 38. in Kašpirec 49. Med 16 članicami je bila Franzini 8., Zigon pa 11. Med 40 mladinci je bil Seljak 29., Šubic pa 31. Med 17 ekipami jih je bilo 6 iz Avstrije. Dosegli smo 11. in 16. mesto.

Na mednarodno tekmovanje za pokal »Bohinja« dne 4. februarja smo poslali prav tako dve ekipi z istimi tekmovalci. Med 53 člani je bil Milan Miklavčič 12., Gosler 16., Ivan Miklavčič 21., Strnen 26., Kašpirec 29. in Kopač 52. Med 14 članicami je bila Franzini 8., Zigon pa 14. Med 21 mladinci je bil Seljak 12., Šubic pa 21. Prva ekipa je bila 7., druga pa 12. — zadnja. Če upoštevamo rezultate starejših tekmovalcev, so solidni, novinci, ki so šele prešli na tekmovalne sani, pa tako niso mogli doseči boljših rezultatov.

Milan Miklavčič

SMUČARSKO PRVENSTVO OSNOVNE ŠOLE V IDRIDI

Ob koncu prvega polletja je bil organiziran na osnovni šoli športni dan. Ze zgodaj zjutraj se je zbralo pred šolo nad 50 pionirjev in pionirk

Mladi smučarji na Vojskem
Foto: Logar

s smučkami. Mahnili so jo kar po Vojskarski ulici do prvega snega na Kočevšu, kjer so tekmovali v veleslalomu, tekih in skokih. Mnogi so pokazali že prav veliko znanje in, ker bomo njihova imena kmalu srečavali tudi na drugih tekmovanjih, naj navedemo najboljše po vrstnem redu:

veleslalom: Julijan Vidmar, Miloš Poljanšek, Igor Božič;

teki: Ivan Cene, Ivan Leskovec, Jurko Lapajne;

skoki: Zdravko Viler, Radovan Likar, Julij Vidmar.

TEKMOVANJE NA VOJSKEM

Občinski odbor za telesno vzgojo je skupno s športnim društvom organiziral na Vojskem zelo uspel smučarski tečaj pionirjev s 53 mladimi in najboljšimi smučarji iz Idrije, katerim se je pridružilo še 16 Vojskarjev. Vodili so ga naši najboljši tekmovalci. Ob koncu tečaja so priredili tekmovanje, na katerem je sodelovalo tudi nekaj tekmovalcev iz Sp. Idrije in tečajniki TVD »Partizan« iz Šiške pri Ljubljani, skupno preko 60 tekmovalcev. Tudi tu bomo navedli po nekaj največjih junakov naših smučič:

teki, mlajši pionirji: Lado Božič, Stanko Lapajne, Samuel Novak, vsi Idrija;

teki, starejši pionirji: Ivan Lapajne, Vojsko, Darko Lapajne, Vojsko, Srečko Poljanec, Idrija; veleslalom, mlajši pionirji: Miloš Poljanšek, Boris Kržišnik, Julijan Vidmar, vsi Idrija;

veleslalom, starejši pionirji: Lado Poljanec, Vojsko, Boris Jordan, Igor Božič, oba Idrija;

veleslalom mladinci: Milan Jurjavčič, Marijan Alič, Ivan Mervic, vsi Idrija.

Vmes se je pomerilo tudi nekaj naših članov, med katerimi je zmagal Ivi Logar pred bratom Petrom in Ivanom Ferjančičem. Tekmovalci iz Šiške našim najboljšim niso bili kos, zato so se razvrstili na zadnja mesta. Slalom, mlajši pionirji: Miloš Poljanšek, Boris Kržišnik, starejši pionirji: Lado Poljanec, mladinci: Milan Jurjavčič, pri članih pa je na prvem mestu Peter Logar zamenjal brata Ivana.

Skoki na improvizirani skakalnici: mlajši pionirji: Andrej Segula — Šiška, Julijan Vidmar, Beno Pahor, oba Idrija, starejši pionirji: Lado Poljanec — Vojsko, Igor Božič, Radovan Likar, Idrija.

To tekmovanje je pokazalo, da ima Idrija z okolico odličen mlad smučarski naraščaj in, kar je glavno: zelo številen. Najboljše smo navedli z imeni prav zato, da bi funkcionarji pri športnem društvu postali nanje pozorni, jim posvetili potrebno skrb in jim omogočili redno vadbo!

PIONIRSKÉ IGRE

Odvijajo se v republiškem merilu, naš okraj pa je tekmovanje v zimskem delu razvrstil v tri cone. Naše consko prvenstvo je bilo 11. februarja v Črnem vrhu in se ga je udeležilo nad 80 pionirjev in mladincev iz Cerkna, Cola, Črnega vrha, Idrije, Sp. Idrije, Predmeje, Vrsnika in Vojskega, ki so dosegli naslednja mesta:

veleslalom, starejši pionirji: Lado Poljanec, Vojsko, Igor Božič, Rajko Kosmač, oba Idrija; pionirke: Angelka Eržen, Tanja Mauser, obe Idrija; mlajši pionirji: Julijan Vidmar, Beno Pahor, Miloš Poljanšek, vsi Idrija;

teki, starejši pionirji: Darko Lapajne, Ivan Lapajne, Vojsko, Ivan Leskovec, Idrija, mlajši pionirji: Vinko Lapajne, Vojsko, Silvij Mervic, Samuel Novak, oba Idrija, pionirke: Vida Skvarča, Marija Rupnik, Mojca Pagon, vse Črni vrh; skoki, starejši pionirji: Rajko Kosmač, Vrsnik, Zvonko Zonta, Predmeja, Stojan Tratnik, Idrija, mlajši pionirji: Julijan Vidmar, Beno Pahor, Franc Gantar, vsi Idrija.

Predvideno je, da bodo po trije najboljši iz vsake panoge tekmovali za prvenstvo okraja prav tako v Črnem vrhu, če ne bo snega, pa na Vojskem, ki ima letos naravnost idealne tekmovalne pogoje.

S. P.

OKRAJNO SMUČARSKO PRVENSTVO NA VOJSKEM

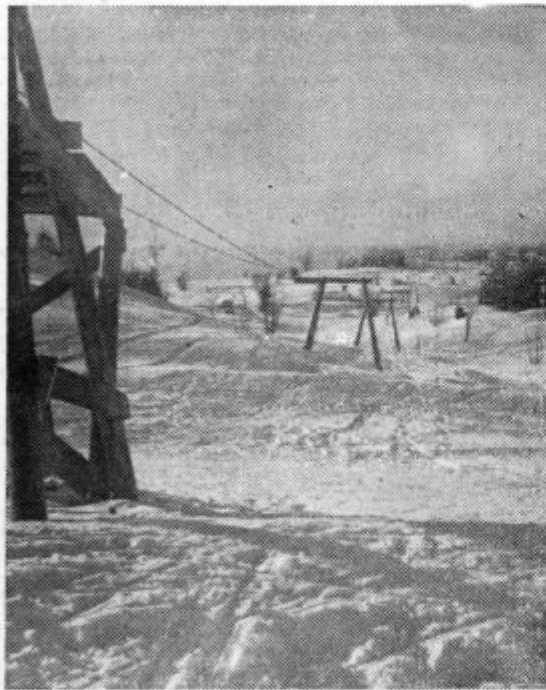
Po daljšem oklevanju je bila izvedba letošnjega okrajnega smučarskega prvenstva poverjena našemu smučarskemu klubu, ki je priredil tekmovanje na Vojskem v nedeljo, 11. marca, v slabem vremenu, zaradi česar je trpela udeležba, vendar pa na prav dobrih snežnih razmerah.

V tekih je med člani na 10 km zmagal Andrej Erjavac iz Idrije s časom 31.42 pred Rafalom Bačnarjem, prav tako iz Idrije, in pred Stankom Mlekužem iz Loga pod Mangartom. Marijan Čar je odstopil.

Med mladinci v teku na 6 km je bil najboljši Ivan Alič iz Idrije s časom 17.43 pred Darkom Lapajnetom, prav tako iz Idrije, in Petrom Likarjem iz Predmeje.

Med pionirji, ki so tekli na 2 km, je bil prvi Peter Vidmar iz Predmeje s časom 15.31, za njim pa so se razvrstili Franc Alič, Srečko Poljanec, Samuel Novak in Vojko Božič — vsi iz Idrije.

V slalomu je med člani zmagal Ivan Ferjančič s skupnim časom 1.41.1, za njim pa so se razvrstili ostali Idrijčani: Ivan Logar, Peter Lo-

Vlečnica na Vojskem, ki letos ni vtekla. Morda bo prihodnjo zimo

Foto: Logar

gar in Rudi Likar. Med mladinci je bil na isti progi prvi Peter Poljanšek iz Idrije, drugi je bil Rajko Makuc iz Lokev, tretji Jože Šinkovec iz Idrije. Zanimivo je, da je bilo v tej panogi mnogo diskvalifikacij, kar kaže, da naši tekmovalci vozijo zelo neprevidno. Največ tekmovalcev je bilo med pionirji, ki so pokazali kar veliko znanja in je bila borba zelo huda. Zmagal je Boris Jordan, drugi je bil Igor Božič, oba iz Idrije, tretji pa je bil Mirko Fratina iz Kobarida. Tu sta nastopili tudi edini tekmovalki iz Loga pod Mangartom Vojka Copi, ki pa proge ni v redu izvozila, in mladinka Nataša Korošec.

Pri tem se moramo resno vprašati, ali se naš nežni spol res ne misli več ukvarjati s telesno vzgojo in nameravajo naša dekleta ostajati samo še sneguljčice?

V popoldanskih urah so se pomerili najprej pionirji v skokih na improvizirani 15-metrski skakalnici, kjer je zmagal Zvonko Žonta iz Predmeje, drugi je bil Igor Božič, tretji pa Milan Miklavič, oba iz Idrije. Med mladinci, ki so skakali na 35-metrski skakalnici, je zmagal Karel Kuk iz Loga s skokoma 24 in 27,5 m ter 207,6 točke. Drugi je bil Lado Poljanec iz Idrije, tretji pa Peter Likar iz Predmeje. Med člani je bil prvi Branko Poltrini iz Idrije s skokoma 28 in 28,5 m ter 208,3 točke. Drugi je bil Rajmund Kolenc iz Lokev, tretji pa Viktor Crnobrnja iz Idrije. Aldo Murovec je bil četrti, Marijan Čar šesti, Matej Brus pa deveti.

Kakor je bilo pričakovati, so naši tekmovalci tudi letos premočno zmagali v ekipnem plasmaju. Če bi pri tem uporabljali nekdanji sistem točkovanja, ki pa je bil opušen, bi dobili naslednje rezultate: Partizan-Rudar Idrija 129 točk, Log pod Mangartom 62 točk, Lokve 25, Predmeja 16 in Kobarid 4 točke. Na tekmovanju smo pogršali predvsem tekmovalce iz Črnege vrha, Livka in Nove Gorice. Črnovrščci so izostali iz neznanih razlogov, Livčani vabijo naše tekmovalce na svoje prireditve, za okrajno prvenstvo pa se ne zanimajo, zato jih bo treba enkrat kaznovati s tem, da ne bomo poslali naših tekmovalcev na Livek. O goriških smučarjih pa začnemo nekoliko dvomiti: mnogo smo o njih brali in videli smo jih celo na televiziji, na okrajnem prvenstvu pa so nam rekli, da jih ni!

Za konec naj še povemo, da je bila organizacija brezhibna. V večernih urah so tekmovalci že odnesli s seboj rezultate, diplome in praktična darila. Za nami je ostalo Vojsko s svojo debelo in lepo snežno odejo, ki bi zadoščala še za marsikatero tekmovanje. S. L.

LETNI OBRAČUNI

Z letnim obračunom je začelo DPD »Svoboda« že 11. decembra 1961. Občnega zbora se je udeležilo okoli 70 članov. Predsednica Anka Murarjeva je najprej analizirala splošen odnos društva in naše prosvete do smernic in nalog, ki jih imajo »Svobode« v družbeni skupnosti. Idrijsko društvo je izpolnilo te naloge, vendar samo v okviru možnosti, ki pa so zelo skromne. Delo se je v glavnem odvijalo v štirih sekcijah, ki bi se bile že morale organizirati v klube, do česar pa še ni prišlo. Napačno je tudi bilo, ker je vsaka sekcija delala sama zase in brez povezave s skupnim delom. Upravni odbor je lahko to napačno samo ublaževal, ni je pa mogel odpraviti. Dramska sekcija je uprizorila dvoje samostojnih del, ki doma nista popolnoma uspeli kljub požrtvovalnosti igralcev, mnogo večji uspeh pa sta imeli na gostovanjih. Na dramskem tekmovanju v Vipavi so Idrijčani izpadli iz nadaljnega tekmovanja zaradi režiserskih nepravilnosti. Sedaj je sekcija izgubila tudi plačanega režiserja in išče vsaj neko zaslonno rešitev.

Pevski zbor šteje 33 moških glasov in je nastopil na številnih proslavah, na nekaterih pa ni mogel nastopiti, ker so nekateri forumi pokazali do njega nepravilen odnos.

Najbolje dela plesna sekcija, ki je imela šest tečajev s skupno 327 udeleženci. Filmska sekcija je še mlada, kaže pa, da je našla pravo obliko dela in bo uspevala, če bo imela dovolj sredstev.

Refren poročila in celotne razprave pa bi lahko strnili v en sam klic: dajte nam že enkrat primerne prostore! Sedanja rudniška dvorana je za redno delo skoraj neuporabna, saj je celo sanitarna inšpekcija postavila take pogoje, da nadaljnje delo skoro ne bo mogoče. Razprava je tudi pokazala, da je v Idriji mnogo dobre volje za delo, ki pa ne zadošča za večji razvoj društva.

V času, ko poročamo, se upravni odbor še ni konstituiral.

TVŠD »PARTIZAN — RUDAR«

Ze naslednjega dne 12. decembra so bili na vrsti naši športniki, ki so v letu 1961 prav tako preživljali zelo težke čase in pri obračunu je bil njihov položaj še težji. Občnega zbora se je udeležilo okoli 80 članov. Poročilo predsednika Franca Hladnika je pokazalo, da se je dejavnost omejevala v glavnem le na nekatere klube, ki so sicer dosegli določene uspehe, ki pa za industrijski center, kakršen je naše mesto, nikakor niso zadostni. V tekmovanju izven okrajnega merila so nekaj pomenili samo smučarji in sanjkači, v okrajnem merilu pa samo rokometiški zbor. Povsod manjka vaditeljev. Društvo je bilo v nekaki krizi, ker tudi organizacijske oblike niso delovale, čeprav organizatorjev posebno iz starejših vrst v Idriji ne manjka. Mnogi oddelki splošne vadbe ne morejo delati, ker edina telovadnica v osnovni šoli ne zadošča niti za vse šole. Značilno je, da je predstavnik učiteljskega zbora izjavil, da bi lahko vključili v društvo vso mladino osnovne šole, če bi lahko za teh tisoč in nekaj otrok dobili vaditelje in primerne prostore!

Predlagali so, da bi zasilno uporabljali za telovadnico rudniško dvorano, čeprav tudi to ni dobra rešitev. Novi stadion je dograjen, nastane pa vprašanje, kdo ga bo upravljal in uporabljal ob takih pogojih. Mnogo realnejši je bil sklep, da se razširi letno telovadišče, da bo usposobljeno za vse igre in poleti tudi za splošno vadbo.

Občni zbor nikakor ni mogel rešiti vseh težkih problemov telesne vzgoje v Idriji, zato pa je toliko večje breme padlo na novi upravni odbor, katerega sestavljajo:

predsednik inž. Ciril Prohinar, podpredsednik Franci Didič, tajnica Marija Mauzer, namestnik tajnika Srečo Logar, blagajnik Nino Caruso, načelnik splošne vadbe Stanko Murovec, podnačelnik Rado Prelovec, sankski klub Silvij Gosler, nogometni klub Jože Pajer, košarka Stanko Kikelj, namizni tenis Toni Bazile, rokomet Boris Leskovec, smučanje inž. Franc Flander, šah Tone Troha, odbornika Franc Hladnik in dr. Ivan Hribernik.

LEPI USPEHI NAŠIH RIBIČEV

Ribiška družina v Idriji je polagala letni obračun 21. januarja v Mejci. Poročila so bila pripravljena skrbno in izčrpno. V uvodu je predsednik Ljubo Kolakovič povedal, da šteje družina 80 članov, letos pa se bo povečalo na 90 članov. Razveseljivo je, da so med njimi tudi pionirji in mladinci, vedno večje pa je tudi število delavcev, ki najdejo svoj oddih pri ribolovu. Zal pa je disciplinsko razsodišče moralo kaznovati kar 7 članov z denarnimi kaznimi, enega pa so morali celo izključiti, kar nam jasno kaže, da imamo še precej ljudi, ki iščejo v ribištvu materialno korist. Kaznovanih je bilo tudi 5 nečlanov ter 2 inozemska ribiča.

Lepe uspehe je pokazalo predvsem poročilo gospodarja Antona Jereba: odlovili so 1150 samc in 840 samcev plemenskih postrvi ter pridobili 820.000 iker, od katerih so 100.000 odprodali sosedom v Ajdovščini, 512.000 pa so vložili v lastne vode in sicer 100.000 v Ljubevnico, ki je postala gojitvena voda, 140.000 v Zalo, ki se bo sedaj naglo popravila, v gornji in spodnji revir Idrijce pa tudi po 100.000 zaroda. V gojitvenih vodah Nikovi, Ljubevnici in Zaspani grapi so odlovili tudi 14.845 mladice, katere so večinoma vložili v Idrijco, nekaj pa so jih odprodali družinoma Vrhnika in Renče. Mnogo več posla so imeli s pridobitvijo lipanskih iker, katerih so pridobili 60.000 ter jih 20.000 prodali ribogojstvu v Bohinju, 35.000 pa so jih vložili v spodnji tok Idrijce. Prav v tej zvezi se je razvila zanimiva razprava, katere zaključek je bil, da bodo v bodoče posvetili pažnjo lipanu. Član Zavoda za ribištvo LRS Ivan Voh je v tej zvezi izjavil, da želi njihov zavod naitesnejše sodelovanje prav z idrijsko družino ter je pripravljen tudi skleniti potrebne pogodbe, ki bi bile v obojestransko korist, ker so bili lipani iz Idrije najboljši. Pri predlogu za vlaganje ameriške postrvi so bili pomisleki, ker se nekateri ribiči bojijo te požrtne ribe, vendar kaže, da bodo napravili z njo pozizkus v spodnjem toku Idrijce, ker bi ta borbeno riba prav gotovo pritegnila več gostov.

Statistika športnega odlova nam navaja naslednje številke:

postrvi 3290 komadov v teži 1002 kg in vrednosti 701.400 din;

lipani 1360 komadov v teži 420 kg in vrednosti 294.000 din;

kleni 30 komadov v teži 20 kg in vrednosti 4000 din.

Skupno torej 5510 komadov v teži 1702 kg in vrednosti 1.181.400 din.

Povprečni odlov na člana je bil 41 postrvi in 17 lipanov.

Inozemci in domači gostje pa so odlovili 830 komadov v teži 260 kg in vrednosti 182.000 din.

36 članov je med letom opravilo 2506 ur dela. Vsi dohodki družine so znašali 2.930.024 din, premoženjsko stanje družine pa znaša 6.593.912 din.

Med desetimi točkami gospodarskega načrta za leto 1962 je pomembnejša čiščenje predela vode v Manjšku, kjer so ribe degenerirane in bo treba vložiti nov zarod.

Zelo zanimiva so bila tudi izvajanja zastopnika Zveze ribiških družin Gorica, ki je članom čestital k 15-letnici družine; vse priznanje je izrekel požrtvovalnim članom, katerih zasluga je, da je Idrijca ena izmed najbogatejših voda, ki privablja tudi druge ribiče, zlasti inozemce. Prav zato je tudi Zveza ribiških družin v Gorici sklenila, da bo imela letošnji občni zbor v Idriji.

Cene bodo v letu 1962:

stari člani 5500 din, novi člani 6000 din, samo ribolovilnica za člane drugih družin 4000 din, enodnevna dovolilnica za člane 400 din, za inozemske goste pa 1800 din. Od oktobra do decembra so pri lipanu uvedli nekoliko omejitev.

Delo naše ribiške družine zasluži vso pohvalo tudi zato, ker je ena redkih organizacij, ki je pravilno razumela tudi problem našega tujskega prometa ter je postala eden glavnih činiteljev za domače in inozemske goste.

IDRIJSKI GASILCI

Naši gasilci so se že predhodno sporazumeli, da se bodo združili v skupno društvo, zato sta imeli obe organizaciji, Gasilsko društvo mesto

Idrija in Industrijsko društvo rudnika Idrija, skupni občni zbor dne 18. februarja. Tako bodo lahko strnili vsa svoja sredstva, ki so vedno premajhna, in vse svoje sile, ki bodo imele večjo udarno moč.

Iz poročil razvidimo, da v preteklem letu ni bilo nobenega resnega požara. Najtežji primer je bila poplava, pri kateri so naši gasilci opravili mnogo koristnega dela. Mestna edinica je imela 14 vaj, med njimi 5 mokrih, industrijska edinica pa je imela 7 teoretičnih vaj, 14 praktičnih in 4 mokre vaje. Zanimiva je bila tudi razprava o odnosih med mladimi in starimi gasilci, katero so strnili v načelo: mladina naj bi imela čim lepše življenje in lepši odnos do starejših!

Občni zbor je pozdravil predstavnik okrajne organizacije Rudi Rustja, ki je ob tej priložnosti tudi podelil odlikovanja in sicer III. stopnje Marijanu Paglavcu, poveljniku rudniške edinice, in priznanje Aleksandru Grošlju.

Izvoljen je bil novi skupni upravni odbor, ki se je konstituiral: predsednik inž. Albin Koželj, tajnik Marijan Bončina, namestnik tajnika Zdravko Štravs, poveljnik Marijan Paglavac, podpoveljnik Franc Zelenc, blagajnik Ivan Grošelj, orodjar Ivan Pišlar, saniteta Vinko Krapš. V nadzorni odbor pa so bili izvoljeni Franc Nagode, Damijan Flander in Ivan Menard.

NAŠI JAMARJI

Jamarska podružnica DZRJS v Idriji je imela svoj V. redni letni občni zbor 13. marca. Iz poročil smo razvideli, da so izvedli v preteklem letu 17 ekskurzij, raziskali 20 novih jam in obiskali 9 že znanih jam, torej skupno 29 objektov. Z delom so v glavnem zadovoljni, vendar se zadnje čase to delo ni odvijalo več sistematično, ker so jamarji vse preveč hlastali za novimi objekti, pri tem pa pozabili, da je treba napraviti tudi poročila in načrte. Prav zato so sklenili, da v bodoče ne bodo šli na novo ekskurzijo, če ne bo opravljeno tudi vse znanstveno delo prejšnje ekskurzije. Kot glavni uspeh lanskega leta štejejo odkritje nove dvoranice v araginitni Ravenski jami in dokončno raziskanje idrijske »stote jame« — Tominčevega brezna v Sp. Lomeh. Med letom je število jamarjev narastlo za 2 mlada člana, tako da jih je zdaj 23. Število bi nekako zadostovalo, če bi ne bili to v glavnem samo dijaki. V svojih vrstah bi morali imeti več delavske mladine.

Izvolili so stari upravni odbor: načelnik Srečko Logar, namestnik načelnika in vodja gimnazijskega krožka Živko Pitamic, blagajnik Ivan Laharnar, gospodar Rafko Trpin.

Delovni program za leto 1962 predvideva v glavnem:

1. nadaljevanje raziskav v Ravenski jami, 2. raziskave in merjenje hudournika Nikova, 3. raziskava Divjega jezera, 4. ponovitev prodora v Jamo pod Studenčkom, 5. raziskave na Zadloški planoti, 6. nadaljevanje raziskav v Podjesenu, 7. poseg po dolini Idrije do alpskega sveta na Tolminskem, 8. raziskave v Srednji in Gornji Tribuši, 9. raziskave v Novem svetu, 10. raziskava požiralnika v Klanah v Kanomlji, 11. raziskave na Vrsniku, 12. raziskave v Zakojci in pod Kojco.

S. L.

NOVO GLASILO »INFORMATOR«

Občinski odbor SZDL je že pred časom ustanovil komisijo za tisk in propagando, ki ima glavno nalogo, da čim hitreje in čim izčrpeje

obvešča občane o celotni problematiki in o vsem dogajanju v komuni. V njenem okviru je začel delovati tudi biro za tisk in propagando, ki je prevzel v prvi vrsti izdajo novega glasila »Informator«. Dne 8. februarja 1962 je izšla prva številka. V uvodniku je Stanko Lužnik pojasnil naloge novega glasila:

V našem komunalnem razvoju, kjer državljanji neposredno upravljajo proizvodna sredstva, odločajo o delitvi dohodkov in o razvoju družbenih služb, kot so šolstvo, zdravstvo, komunalna dejavnost itd., se ne moremo več posluževati starih oblik obveščanja državljanov preko sestankov in drugih ustnih razgovorov. Ker pa niso vsestransko seznanjeni, ne morejo uspešno sodelovati pri odločanju in pride kaj lahko do enostranske odločitve ali pa do nezainteresiranosti. Take nepravilnosti bo prav gotovo odpravljalo naše novo glasilo, državljanom pa omogočilo, da bodo sodelovali v razpravah in povedali svoja mnenja. Naše glasilo naj bo stalni spremljevalec problemov, zbiralec predlogov, ki bodo dajali iniciativo organom upravljanja pri sprejemanju različnih sklepov. Zato glasilo ne bo ne tednik ne mesečnik. Izhajalo bo po potrebi. Oblika glasila bo za sedaj skromna, ker so skromna tudi sredstva.

Nadaljnja vsebina: Teden tiska, Radio in komuna, Plenum občinskega odbora SZDL o šolstvu, Iz naših organizacij, Krajevna organizacija SZDL Cerkno, Vesti iz sindikalnih organizacij, Občinska konferenca za družbeno aktivnost žena je ustanovljena, Razne informacije, Naši odlikovanci.

Dne 10. marca je izšla druga številka z naslednjo vsebino: Nove oblike dela LMS, K razpravi o občinskem proračunu, Problem financiranja šol, Iz dela Občinskega odbora SZDL, Občinske vesti, Mesec marec v komuni, Iz naših podjetij, Razne vesti.

Uredniški odbor sestavljajo Lado Božič, Anton Bolko in Andrej Franetič. List je ciklostiran, naklada pa je predvidena od 1000 do 1200 izvodov, ki se pošiljajo brezplačno vsem organizacijam, ustanovam, podjetjem, na podeželju pa krajevnim odborom SZDL v zadostnem številu. Naj še omenimo, da bo naš list povzemal po Informatorju gradivo, ki ima trajnejšo vrednost.

S. L.

Izpred sodišča

Ciril Golob iz Šmarjetne gore pri Kranju je z namenom, da bi si pridobil protipravno premoženjsko korist majhne vrednosti, spravil drugega z lažnim prikazovanjem dejanskih okoliščin v zмотo in ga s tem zapeljal, da je v škodo svojega premoženja nekaj storil s tem, da je dne 7. decembra 1961, ko se je zglasil na domu Katarine Bogataj v Gornjih Jaznah št. 15, le-to z lažnim prikazovanjem, da je njen vnuk Albert Bogataj dolžan menzi gradbenega podjetja v Tolminu 4500 din in da mu grozi, če dolga ne bo plačal, eno leto zapora ter z nagovarjanjem, naj ona založi denar za plačilo tega dolga, zapeljal v zмотo, da mu je izročila znesek 4500 din. S tem je Ciril Golob storil kaznivno dejanje majhne goljufije po 1. odstavku 259 čl. KZ. Ker je oškodovanka Katarina Bogataj na glavni javni obravnavi dne 25. I. 1962 umaknila predlog za kazenski pregon, je moralo sodišče obtožbo iz formalnih razlogov zavrniti.